Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . . $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 103. — ŠTEV. 103. NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 2, 1917. — SREDA, 2. MAJA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Armadna predloga.

DO SOBOTE BO IMEL PREDSEDNIK WILSON V ROKAH VSE ODREDBE. — PREDLOGI BODO DODALI VEČ AMANDEMENTOV. — AMERIKANSKE VOJAKE BO FRANCIJA PRESKRBELA Z ARTILERIJO. — "INDIJANSKA KAVALERIJA". — VLADA JE ODREDILA CENSURO KABLOV.

Washington, D. C., 1. maja. — Ameriško narodno razpoloženje za Francijo je premagalo vojaško opozicijo armadnega glavnega stana in tako bo visela ameriška zastava na evropskih bojiščih v zgodnjem poletju. Poziv maršala Joffre, naj bi se vojaki Združenih držav borili ram ob rami s francoskimi, je našel tako močan odmev, da je pospešila vlada svoje načrte za odpošiljatev ekspedicijske armade.

Da se dvigne kontingente, katere nameravajo poslati v Francijo bodo dodali konškripcijski predlogi, ki sta jo sprejeli v soboto obe hiši kongresa, več amendmentov tikajočih se tega predmeta. Zanesljivo upajo odstraniti vse zapreke, da bo odredba do sobote v rokah predsednika.

Kakorhitro bo podpisana predloga, bo določil predsednik dan za registracijo novincev. Domneva se, da bo določen za to 15. maj. Čete, katere bodo poslali v Francijo, bodo vežbali tesno v bližini "zakopne atmosfere". Vežbanje bodo nadzorovali francoski častniki, ki so zmožni angleščine. 250 francoskih častnikov bo takoj prišlo v Združene države, da pomagajo izvežbati prvo armado. Vso artilerijo bo dala ameriškim četam Francija na razpolago, ker se ne izplača prevažati tolikega števila topov.

Maršal Joffre in tovariši bodo odšli v četrtek iz Washingtona ter se podali na potovanje po Združenih državah, da se odzovejo nekaterim izmed številnih vabil, katere so sprejeli iz vseh delov dežele.

Angleški diplomatje bodo ostali tekom tega potovanja v Washingtonu ter nadaljevali z deli rešitve problemov skupnega delovanja glede vojske, denarja, municije, ladij in drugih vojnih potrebščin.

Washington, D. C., 1. maja. — Poslanec Kahn iz Californije je vložil danes predlogo, s katero naj bi se dovolilo vladi rekrutiranje desetih ali več polkov indijanske kavalerije. Imenovala naj bi se "Severoameriška indijanska kavalerija." (North American Indian Cavalry). Predloga določa, naj rekrutacijski častniki in zdravniki obiščejo vse indijanske reservacije. Vsak Indijanec naj bi postal takoj državljan, ne da bi s tem izgubil svojih pravic glede premoženja in zemljišč svojega rodnega plemena.

Washington, D. C., 1. maja. — Eksekutivno povelje predsednika Wilsona določa cenzuro kablov iz Združenih držav ter telegrafov in telefonskih črt v Mehiko. To eksekutivno odredbo je podpisal predsednik na podlagi polnomoči ki mu jo daje konstitucija in resolucija kongresa, s katero se proglaša vojno stanje med Združenimi državami in nemško vlado.

Mornariški tajnik Daniels je določil komanderja D. W. Todd, ravnatelja pomorskih komunikacij načelnikom kabelskega cenzurnega urada.

Vojni tajnik Baker je določil brigadnega generala McIntyre načelnikom urada za nadzorovanje telegrafov in telefonov na meji.

ooo

Mirovna ponudba Nemčije.

DANES BO GOVORIL V NEMŠKEM DRŽAVNEM ZBORU NEMŠKI DRŽAVNI KANCLER. — V NEMČIJI SE BODO V KRATKEM ČASU IZVRŠILE TEMELJITE REFORME. — TRIRAZREDNI VOLILNI SISTEM BODE ODPRAVLJEN. — BERLINSKO ČASOPISJE. — KAJ PRAVIJO NA DUNAJU?

Haag, Nizozemsko, 1. maja. — "Berliner Tageblatt" naznanja:

Nemški državni kancler Bethmann-Hollweg bo imel danes v nemškem državnem zboru zelo značilen govor. Pri tej priliki bo baje stavil zaveznikom novo mirovno ponudbo. Kakšen pogój bo vsebovala, se dozdaj še ni moglo dognati. —

Amsterdam, Nizozemsko, 1. maja. — Po Berlinu se razširjajo govorice, da bo v najkrajšem času nastala v višjih vladnih krogih velika kriza.

Nemški državni kancler Bethmann-Hollewg nima več nobene posebne zaslombe. Skoraj vsi krogi zahtevajo, naj se ga odstavi in naj stopi na njegovo mesto drugi mož, ki bo bolj zmožen voditi krmilo dežele.

London, Anglija, 1. maja. — Poročilo, ki ga je dobila Reuterjeva brzojavna agentura iz Amsterdama, se glasi:

— Zveza socjalno-demokratične stranke v Velikem Berlinu je prišla do sledečega zaključka:

Ker bi bila posledica liberaliziranja nemške ustave skorajšnja sklenitev miru, pozivamo socjalno-demokratični odbor, da bi se zavzel za temeljito demokratiziranje nemškega cesarstva.

Berlin, Nemčija, 1. maja. — Demokratizacija Nemčije, se bo začela s preuredbo pruskega volilnega sistema. Sedanji trirazredni pruski volilni sistem mora biti na vsak način odpravljen.

Namesto njega bo nastopila splošna, direktna in tajna volilna pravica.

Stockholm, Švedsko, 1. maja. — Sem je dospel Camille Huysmans, tajnik mednarodnega socjalističnega kongresa.

Nekemu časnikarskemu poročevalcu je rekel, da je mir odvisen v prvi vrsti od Nemcev in od Rusov. Ako prisilijo nemški sodrugi nemško vlado, da bo opustila vse naerte glede aneksije ozemlja na zapadu, bo mir v kratkem času sklenjen.

Amsterdam, Nizozemsko, 2. maja. — V "Wiener Fremdenblattu" sta dva zelo značilna članka, ki sta jasen dokaz, da je začela tudi Avstrija popuščati.

V članku je rečeno, da je Avstrija še vedno zelo močna in da vstraja na vseh frontah, kljub temu bi ji bil pa mir kot nalašč.

Zelo značilna sta sledeča stavka:

— K predčasnemu miru nas ne morejo prisiliti niti gospodarska vprašanja niti vprašanja glede prehranitve. Mi hočemo mir, ker vemo, da ni pravilno pošiljati narode na bojišča in ker vemo, da hrepene po miru tudi naši sovražniki.

Kje bodo mirovna pogajanja?

Hag, Nizozemsko, 1. maja. — Kje se bodo vršila mirovna pogajanja? V Hagu, ali v Bernu? O tem vprašanju se je razpravljalo zadnje dni po Nizozemskem. Ni dvoma, da se bodo vršila v enem teh dveh mest. Najbrže pa bo v Hagu, ker se tam nahaja palača za mirovne konference; postaviti jo je dal Carnegie.

Nizozemska želi, da bi se pogajanja vršila v Hagu, ker le na ta način upa, da bodo nizozemski nasveti upoštevani na pogajanju

Proti podmorskim čolnom.

Amerikanci zahtevajo, da se odpravi nevarnost podmorskih čolnov Izgube prevoznih ladij.

Washington, D. C., 1. maja. — Načrt za pošiljatev ameriških čet v Evropo, kar posebno priporoča francosko in angleško poslanstvo čemur pa nasprotuje ameriški generalni štab, se je za nekoliko časa postavil na stran. Kabinet sedaj razpravlja o tem, kako bi se odstranila nevarnost nemških podmorskih čolnov.

Angleško poslanstvo z vso silo hoče vplivati na ameriško vlado, da nekaj ukrene, da se prepreči uničevanje zavezniških in nevtralnih ladij, ki vozijo municijo in živež. O tem naj bi se takoj kaj ukrenilo.

Tudi francosko poslanstvo se peča z načrtom, kako preprečiti potapljanje ladij.

Da se tej zadevi posveča vsa pozornost, o tem so se posvetovali v skupni seji državni tajnik Lansin, Balfour, ministrski predsednik v Canadi Sir George Foster, admiral de Chair, Sir Richard Crawford, general Goethals, predsednik odbora za grajenje lesenih ladij in predsednik mornariškega urada, Denman.

Predsednik in njegovi svetovalci so razmotrivali poročilo angleškega in francoskega poslanstva ter so pregledali poročila o ladjah ki so na razpolago za prevažanje živeža in municije v Evropo. Vse zavezniške vlade, kakor tudi ameriška, so prišle do prepričanja, da so izgube prevoznih ladij v resnici zelo velike in da se morajo zgraditi nove ladje.

Predvsem se mora iznajti sredstvo proti nemškim podmorskim čolnom.

Pri konferenci se je sklenilo, da se priporoča kongresu, da podeli predsedniku še večjo oblast za gradnjo prevoznih ladij. Poleg tega naj bi se vse privatne ladje pridobile za prevažanje potrebnega materjala za zaveznike.

Zavezniške vlade, ki so dale v Ameriki graditi svoje ladje, so dovolile, da se te ladje postavijo v službo za prevoz, kakor želijo Zdr. države.

Državni department ima popisane vse ladje, ki so v prekmorski in obrežni službi ter se je že izdelal načrt, da jih vlada v neka. dneh potegne v svojo službo. Za to službo se bodo porabili vsi nemški parniki, katere so zaplenile Združene države ob napovedi vojne Nemčiji.

Mornariški urad je sporočil, da je na razpolago za prihodnji mesec 200 ladij, ki se lahko porabijo z aprevoz materjala v Evropo, kar zlasti Angleži zelo potrebujejo.

Na Angleškem so vse sile napeli v to, da se grade ladje v najvišji meri; ravnio tako delajo tudi Zdr. države. Na drugi strani pa je za ladje velika nevarnost od strani nemških podmorskih čolnov. V tej tekmi se bo odločila sedanja vojna.

Lord Percy je izjavil, da Nemci potope več ladij, kot pa jih morejo zavezniki zgraditi. Resnost položaja se razvidi z tega, da je bilo samo v tretjem tednu potopljenih 40 angleških trgovskih ladij.

"Izgube lahko nadomestijo Zdr. države", pravi Lord Percy, "toda dosedanja množina ladij, ki se morejo zgraditi ni enaka tonam, katere potope podmorski čolni. V Ameriki se mora gradba ladij povečati, ako hočemo odstraniti nevarnost podmorskih čolnov. Angleška bi sama lahko stopila proti tej nevarnosti, ako ne bi imela naloge, da pazi, da dobijo njeni zavezniki hrano in materjal, da morejo nadaljevati vojno."

Izdelal se bo načrt, po katerem se bodo vodile vse ladje, ki vozijo v Evropo iz Washingtona. V ta namen se mora postaviti v Ameriki stalna mednarodna komisija, ki bo delovala v sporazumu z ameriško vlado.

Govori se, da bo predsednik ugodil želji francoskega poslanstva in bo v kratkem poslal na Francosko prvi oddelek ameriške armade.

1. maj v Petrogradu.

Včeraj so se vršile v Petrogradu veliki nemiri. — Generalni major Kaštalinski usmrčen.

Petrograd, Rusija, 1. maja. — Po Petrogradu se še vedno vrše veliki nemiri.

Demonstracije so dosegle svoj višek včeraj, ko so začele pokati bombe in ko je nek neznanec usmrtil ruskega generalnega majorja Kaštalinskega.

Morilca dozdaj še niso dobili.

Aretirali so več oseb, med njimi tudi nekega Lodjenskega.

Izvrševalni odbor delegatov in vojaške stranke je dal nabiti po nestu plakate, v katerih opozarja neščane, naj bodo mirni in naj se vzdržujejo vsakega nasilja.

Petrograd, Rusija, 1. maja. — Ruski vojak je svoboden človek. Ko ni v službi, ima vse prostosti, edino v civilno obleko se ne sme obleči.

Kodanj, Dansko, 1. maja. — Iz Petrograda poročajo, da je ruski vojni minister zbolel, da pa njegovo stanje ni nevarno.

Revolucija v ruski glazbi.

Liverpool, Anglija, 1. maja. — Ruska revolucija pomeni tudi popolno izpremembo v bistvu ruske glazbe. Tega mnenja je Teodor Kušel, predsednik ruske zveze glazbenikov, ki se sedaj mudi v Liverpoolu. On pravi:

"Po vsej Slaviji, zlasti še v Rusiji, preveva glazbo melanholija. Molov način prevladuje v Chopinovih, Glinkovih, Rubinsteinovih in Čajkovskijevih skladbah. Molov način se nahaja tudi v pesmih kmetov, kakor na primer v pretrasni Glinkovi pesmi "Življenje za carja". To hoče izraziti spoštovanje ruskega mužika (kmeta) do carja.

Ta krasni spev izraža čustvo mužika-vojaka, ko umira za carja. Zdaj pa, ko je tudi ruski mužik izprevidel, da je častnejše umreti za Rusijo kot za enega Romanoviča, bo v ruski godbi prevladovala veličastnejša melodija in Slovani bomo zavzeli med velikimi, glazbo ljubečimi narodi novo mesto, kajti naši sinovi so sedaj srečni in ne več potrti.

Kaka izpremenba bo to! Predstavljajmo si veselega Chopina, ki je bil Slovan, kakor vsak Rus, predstavljajmo si smejočega Glinko ali rahločutnega Čajkovskija. Revolucija bo prišla tudi nad nas."

Kraljevi nizozemski vrtovi bodo njive.

Haag, Nizozemsko, 1. maja. — Nizozemska kraljica Viljemina je zaukazala, da se morajo vrtovi v Het Loo in v Haagu obdelati za pridelovanje krompirja, fižola, graha itd. Kjer so bili prej vrtovi s cvetlicami, kjer so se prej razširjali veliki travniki, tam bo letos zemlja razorana in pridelal se bo živež.

Izgledu kraljice Viljemine bodo sledili tudi drugi. Po mestih se bodo vsi javni vrtovi obdelali. — Vlada je poslala po deželi poljedelske učitelje, da poučujejo narod v obdelovanju zemlje.

Dasiravno se v tem oziru ameriški generalni štab upira, se predsednik na to ne bo oziral, temveč bo dal povelje, kakar bo armada za to pripravljena.

Kaj misli predsednik o Rooseveltovi ekspediciji prostovoljcev, ve samo on in vojni tajnik Baker. Predsednikovi zaupniki menijo, da bo predsednik Rooseveltu dovolil pod gotovimi pogoji

Francosko bojišče.

Uspehi francoske armade. — V Champagne vlada mir. — Artilerijski spopadi. — Precejšen plen

Pariz, Francija, 1. maja. — Pri Barisis ob Oisi smo odbili nemški napad na neko majhno postojanko. Pri Hurtebise so se nemške čete hotele približati naši bojni črti, pa smo jih pregnali.

V Chamagne prevladuje mir in naši vojaki utrjujejo pridobljene postojanke. V včerajšnjih bojih smo vjeli več kot 400 nemških vojakov.

Z ostalih bojišč nimamo kaj poročati.

Nočno poročilo:

Vroči artilerijski boji so se vršili pri Chemindes-Dames, zlasti še pri Hurtebise in Craone, kakor tudi v obližju Courcy.

V Champagne so bili vroči boji južno od Moronvilliers. V tem okraju so Nemci dvakrat navalili na nas, pa vselej smo jih odbili s strojnimi puškami. Sovražnik je imel težke izgube.

30. aprila smo vjeli 520 neranjenih nemških vojakov; vplenili smo tudi pet topov.

Artilerijski boji so se vršili tudi ob belgijski fronti, posebno severno od Dixmude.

London, Anglija, 1. maja. — Severno od Ypres smo sinoči dosegli lepe uspehe. Vjeli smo tudi nekaj sovražnikov.

Z ostalega bojišča ni posebnih poročil.

Nočno poročilo:

V aprilu smo vjeli v teku naše ofenzive 19,343 Nemcev, med temi 393 častnikov. V istem času smo vplenili 257 topov in havbic, med temi 98 težkih topov, 227 zakopnih možnarjev in 470 strojnih pušk.

Mnogo topov, havbic in strojnih pušk pa smo uničili.

Včeraj so bili boji v zraku zelo živahni. Naši letalci so spravili na tla osem nemških letal, izmed katerih sta dva padla na zemljo v naši bojni črti. Devet drugih pa smo poškodovali in so nerabni. — Pogrešamo devet naših letal.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 1. maja. — Ob vsej fronti so se bili vroči artilerijski boji. Posebno vroči so bili v dolini Frigido in na Krasu. Nadaljevali so se pozno v noč.

Med ogleduškimi četami je prišlo često do spopada. Vjeli smo nekaj sovražnikov, med njimi enega častnika.

Dar Angleški.

Liverpool, Angleško, 1. maja. Nek ameriški državljan, živeč v New Orlèansu, La., ki pa je bil prej angleški podanik, je poslal trgovski zbornici v Liverpoolu ček za $2500 z naročilom, da ga naj pošljejo Lloyd Georgeu. V svojem pismu piše:

"Želim, da dobim za odgovor pismo s podpisom Lloyd Georgea s potrdilom, da sem jaz daroval to svoto, da ga zaprem v svojo omaro, da bodo moji otroci vedeli, da je njih oče želel nekaj žrtvovati za svojo domovino."

Lloyd George je odpisal:

"Globoko sem ginjen po Vašem patriotičnem duhu, ki Vas je dovedel, da ste darovali domovini v času, ko je bila tako zelo potrebna. Zagotavljam Vas, da smo mi doma presenečeni, da so naši prijatelji onkraj oceana nam prišli na pomoč in so nam dali vse najboljše, kar so imeli v času naše stiske. Ne samo vojakom in pomorščakom gre naša zahvala, temveč tudi onim, ki so tako velikodušno ponudili svojo podporo."

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

Uredništvo Glasila J. S. K. J. je sprejelo včeraj sledečo brzojavko:

Ely, Minn., 30. aprila.

Glasilo, 82 Cortlandt Street, New York City.

Predlog društva štev. 3 ni bil pravilno predložen, ni bil poslan v glavni urad ter tudi ni popolen, ker ne vsebuje točk za prédlagane izpremembe. Društvom ni treba razpravljati o predlogu, ker ni pravilno stavljen.

Joseph Pishler, glavni tajnik.

Važnost zrakoplovstva.

IZJAVA ANGLEŠKEGA POLKOVNIKA, ČLANA ANGLEŠKEGA POSLANSTVA. — ANGLEŽI IZGUBE VSAK DAN POVPREČNO 35 LETAL. — AMERIŠKI ZRAKOPLOVCI V ANGLIJI. — ZDRUŽENE DRŽAVE BODO ZAMOGLE ŠELE V 18 MESECIH ZGRADITI ZRAČNO BRODOVJE.

Washington, D. C., 1. maja. — Danes je polkovnik L. W. Rees, član angleškega poslanstva popisal, kako zavezniki kontrolirajo s svojimi zrakoplovi francosko bojišče. Polkovnik Rees pripada angleškemu zrakoplovnemu koru in je že prejel za svoje zasluge križ Viktorije in vojni križec.

Polkovnik pravi, da zavezniki operirajo s svojimi zrakoplovi nad sovražnikovo črto, med tem ko v zadnjem času pridejo nemški zrakoplovi zelo redko nad zavezniške postojanke.

Angleški zrakoplovi letajo v treh različnih višinah in za vsako višino so posebni zrakoplovi. Najnižji so oni, ki vodijo artilerijo. Ti zrakoplovi plovejo okoli 6 tisoč čevljev nad zemljo v obliki velike številke 8.

Krožijo nad sovražnimi zakopi in pošiljajo topništvu po brezžičnem brzojavu poročila. Nad njimi se nahajajo v višini 10 tisoč čevljev težki bojevniki, po dva in dva moža v enem zrakoplovu. V zraku lahko ostanejo štri ure in imajo hitrost do 110 milj na uro.

V višini 15 tisoč čevljev se nahajajo lažji bojevniki in po en nož v enem letalu. Ta letala imajo hitrost po 130 milj na uro. — Deset tisoč čevljev nizko se more jo spustiti v desetih minutah.

Rees pravi, da so Nemci že popolnoma opustili vse poskuse, da bi potom zrakoplovov vodili svoje topništvo. Zdaj samo še poskušajo uničiti ali pregnati ogleduške zrakoplove nad seboj. Njihova letala so večinoma ene vrste biplani (dvokrilniki), tako imenovani težki bojevniki, ki se spuščajo na angleška patrolna letala in jih poskušajo uničiti še predno morejo priti na pozorišče letala, ki so določena za bojevanje.

Zdaj pa so Nemci napravili že nekaj manjših letal, ki se morejo dvigniti do višine 20 tisoč čevljev in poskušajo uničiti lažja zavezniška letala.

Angleži poprečno izgube vsak dan 30—40 letal. Navadno jih gre škvadron po šest letal v boj, po dva in dva skupaj. Kadar zagledajo kako sovražno letalo, se vseh šest naenkrat zaleti v sovražnika. —

Rees trdi, da so zavezniki v vsakem oziru premagali Nemce v zraku, vsled česar so letala v vojni zelo važno orožje. Zeppelini so sedaj nerabno vojno orožje. Poleti Zeppelinov se še sedaj ponavljajo na nezavarovana angleška mesta, toda dogodi se le še redkokedaj. Vendar pa je obramba angleške obali tako organizirana, da je vsak Zeppelin izgubljen, ako pride v bližino. Sploh se Zeppelini nikdar ne rabijo v bližini bojišča.

Nemška artilerija je sedaj odvisna samo še na privezane balone. V zadnjem skupnem napadu so Francozi in Angleži ob štirih popoldne uničili vsak privezan nemški balon od Severnega morja do švicarske meje. Cele tri dni nato ni bilo videti nobenega nemškega balona.

Zrakoplovci se izvežbajo v treh tednih. Stari so od 19 do 25 let in ne tehtajo več kot 160 funtov. Največje važnosti vsakega zrakoplovca je hladnokrvnst.

Polkovnik Rees je prišel v Ameriko zato, da poda ameriškim letalcem izkušnje, katere so si Angleži pridobili v dveh in pol letnih bojih. Vsi angleški patenti letal so Amerikancem na razpolago in vlada jim bo dala vsa pojasnila.

Na Angleškem je zelo mnogo ameriških letal, ki se pa rabijo samo za učenje in treniranje. Ameriški stroji pri letalih so zelo velike važnosti, toda letala se niso izkazala uspešna in ne odgovarjajo vojnim zahtevam in potrebam, kakor angleška in francoska.

V začetku vojne se je mslilo, da ima angleška armada škvadron dvanajstih letal za vsako šestih armadnih divizij. V resnici pa so bila samo po tri letala. — Zračna vojna služba je bila zelo zmešana, ker se je vse moči porabilo za osnovanje vojske in mornarice. Vstanovil pa se je poseben zrakoplovni oddelek, v katerem so armadni in mornariški častniki in zastopnik municijskega ministerstva.

Polkovnik Reese pravi, da bodo Združene države potrebovale najmanj 18 mesecev, predno bodo zgradili zračno brodovje, ki bi moglo doseči v tej vojni kak uspeh.

Tajinstven list v Belgiji.

Pariz, Francija, 1. maja. — V Belgiji se tiska sedaj že drugi tajinstven list, za katerega nikdo ne ve, kdo ga urejuje in kje se tiska. Prvi list "Libre Belgique" (Svobodna Belgija) že izhaja dalje časa, zdaj pa se je pojavil še "De Vrije Stem" (Svoboden glas). Prvi je pisan v francoskem, drugi pa v flamskem narečju. Izdajatelj lista označi svoj naslov sledeče: "Belgijsko glasilo za provincijo Antwerpen. Izhaja za časa nemške okupacije. Naslov: urednikova soba, hotel patriotov, 42 rue des Beguines." To je ime in naslov ječe, v kateri se nahajajo patriotični Belgijci.

Na prvi strani je pismo z naslovom "Iz višin". Pisatelj je Jan van Rijswizek, izboren flamski pesnik, ki v svojem posmrtnem pismu poroča, da je v nebesih prejel prvo številko lista, katerega mu je prinesel poznani belgijski zrakoplovec Jan Olieslagers.

Ta dva lista sta glasili neupognjenega belgijskega duha.

"La Libre Belgique" je že izšla v 100 izdajah. Vsaka prva številka nove izdaje je bila poslana nemškemu vojaškemu governerju.

POZOR NAROČNIKI!

Izvedeli smo, da potuje po Pennsylvaniji nek človek z imenom KOS, ki se izdaja za zastopnika "Glas Naroda". Tega človeka ni naše upravništvo nikoli pooblastilo za pobiranje naročnine. — Mi ga sploh ne poznamo. Rojaki, ne zaupajte mu denarja.

Naši zastopniki so oni, katerih imena so priobčena v "Glas Naroda" ali so pa tajniki društva J. S. K. J.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposljujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

(Place of Business of the corporation and addresses of above officers)
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.50	Za celo leto za mesto New York	5.00
Za pol leta	2.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	5.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 4687 Cortlandt.

Značilno zborovanje.

Prejšnji teden se je vršila v Middletown, Pa. glavna skupščina Slovaških društev. Navzoči delegati so govorili v imenu par stotisoč članov raznih društev.

Sprejeli so več važnih točk, med katerimi je pa gotovo najpomembnejša in najznačilnejša: članstvo je pooblastilo svoje delegate, naj v njegovem imenu odpovedo zvestobo in pokorščino avstroogrski monarhiji.

Vsak Slovak, ki živi v Ameriki in ki je okusil ameriško svobodo in ameriško prostost, pozna razliko med tukajšnjim načinom življenja in življenjem, ki ga je živel zunaj, zatiran, zaničevan in preziran od vsakega najbolj fakinskega madžarskega biriča.

Slovaki so jasno in odločno pokazali, da spoštujejo vsakega, kdor zasluži spoštovanje ter zaničujejo vsakega, kdor zasluži zaničevanje, pa magari, da je ta človek tudi avstrijski cesar, oziroma član avstrijske vlade.

Silne trume ljudstva so se izseljevale pred leti iz Evrope v Ameriko.

Iz držav, kjer vladajo najslabše razmere, je bilo priseljevanje največje. Ljudje so s krvavečim srcem zapuščali svojo rodno grudo, kateri je zagospodoval tujec in začel preganjati vse, kar se ni hotelo ukloniti njegovemu biču.

V najbolj demokratični deželi na svetu so se ljudem odprle oči, v najbolj demokratični deželi na svetu, v Ameriki so začeli izseljenci prosti in neovirani delovati za narodno stvar.

Njegovo delo je bilo bogato blagoslovljeno in je začelo nositi bogate sadove.

Avstroogrska kot skupina najraznovrstnejših narodov z avstrijskim cesarjem na čelu, nima bodočnosti.

Proti starokopitni vladi se vse upira. Ne samo narodi, katere je ta vlada tepla in zatirala, pač pa tudi tisti, katerim je dala vse mogoče priboljške, katerim je dajala več kot so hoteli in zahtevali.

Proti nji je ves zavezniški svet, proti nji so Združene države, ki so si pri vstopu v vojno postavile cilj:

— Vsakemu narodu svoje!

Na podlagi demokracije naj se preobrazi svet!

Avstrija je lahko kljubovala Rusom, Srbom, Rumunom in Italjanom, nikakor pa ne bo mogla kljubovati — Združenim državam, vsem ostalim zaveznikom, vsem slovanskim narodom v njenem okrilju in Ogrom, ki se tudi hočejo ločiti od nje.

Zdaj je polna mera krivic in bo začela kmalo prekipevati.

Računi bodo kratki, toda pošteni in morda še bolj temeljiti kot so bili pred dobrim mesecem na Ruskem.

Amerika je postavila zaveznikom cilj, za katerega se morajo boriti, če hočejo zmagati.

Slovani v Združenih državah bodo začrtali svojim trpečim bratom v Avstriji pot po kateri morajo stopati, da bodo dospeli do cilja.

Narodi, ki so morali biti tekom stoletji pokorni posameznim osebam, naj razvijejo svojo moč. —k.

Zgodovina krušne karte.

Povsem tiho, kot je to že navada v teh vojnih časih, je slavila pred kratkim berlinska krušna karta znamenit jubilej, namreč svoj stotedenski rojstni dan.

Dve leti krušne karte značita dve leti najbogatejših narodnogospodarskih izkušenj.

Berlinski magistrat je te izkušnje, tikajoče se enega leta, obelodanil v kratko začrtani spomenici, ki pa je kljub temu narasla v obsegu ter zahteva zelo podrobnega študija. V času, ko mislijo cela nevtralna države na racijoniranje življenjskih potrebščin, so gotovo zelo zanimivi nauki, katere je bila zbrala na tem polju največja občina v Nemčiji in ki jih daje sedaj na razpolago vsemu človeštvu, prijaznemu in sovražnemu. —

Berlincu današnjih dni je krušna karta nekaj samoposebi umljivega. Popolnoma se je privadil te stvari ter jo nosi stalno s seboj kot kak drugi dokument. Kljub temu pa je bila dolga in težka pot, predno je nastal ta košček papirja v svoji sdanji obliki. Krušna karta ne predstavlja le rešitve enega problema. V njej se združuje cela vrsta najtežjih problemov, problemov politične, gospodarske, socijalne, financijalne, psihologične in kdo ve še kake narave.

Ob izbruhu vojne je bilo mesto Berlin gospodarski popolnoma nepripravljeno in od dne do dne je bilo glavno mesto stavljeno pred velikansko nalogo, dobaviti toliko zalog, da ni prišlo prebivalstvo vsled pričakovanega in neizogibnega ustavljenja dovoza v pomanjkanje. V ta namen sta bili izdani dve odredbi: z največjo naglico so nakupili velike množine žita in moke in prepovedali ves izvoz iz Velikega Berlina. Glede drugih odredb so postopali s treh stališč: omejitev konsuma, pospešenje produkcije ali proizvajanja in povečanje obstoječih zalog potom dodatnih sredstev.

V praktično izvedbo teh vodilnih motivov, izmed katerih je omejitev konsumo najvažnejši, so ustanovili posebno organizacijo "Vojno žitno družbo". Ta družba pri kateri je bila v veliki meri zastopana tudi občinska uprava, naj bi izpolnjevala svojo nalogo na način, da je nakupila velike množine žita, ga spravila v skladišča ter ga na to v kritičnih časih, pred novo žetvijo, spravila v promet. Kaj kmalu pa se je pokazalo, da vse te odredbe ne zadostujejo. — Predvsem se ni prenehalo z uporabo žita za krmo. Pomanjkanje krme je bilo močnejše kot vsi predpisi. Tudi konsument se ni mogel izlahka uživeti v novo situacijo temu do pričetka zime leta 1914 spoznal popolne resnosti položaja. — Vsem prizadetim krogom je bilo vsled tega jasno, da je treba nadaljnih odločnih korakov in januarja leta 1915 je sklenil občinski odbor v Berlinu, da se zahteva zaplenjenje in enakomerno razdelitev vseh žitnih zalog potom državnih oblasti.

Tudi vlada ni mogla ostati gluha napram vedno rastočim pomislekom širših krogov in tako je prišlo, da se je naenkrat vrglo v koš vse dotedanje polovičarske odredbe ter uvedlo javno gospodarstvo z žitnimi zalogami. Dne 25. januarja 1915 se je objavila znamenito odredbo zveznega sveta s katero naj bi se zagotovilo prehrano trdnjave, broječe 65 miljonov ljudi. Ta datum je eden izmed zgodovinskih te vojne.

Dva dni po proglasitvi te odredbe je izdal berlinski župan na prebivalstvo proklamacijo, v kateri mu je skušal pojasniti etično vsebino te nove postave.

Ni pa zadostovalo napoiniti prebivalstvo z novim duhom. — tudi magistrat sam je bil vsled te postave stavljen pred nove in dotedaj nezaslišane naloge. Odredba zveznega sveta navaja namreč le en cilj, a treba je bilo najti pot k temu cilju, pretvoriti namen v dejanju, a predvsem se ni smelo izgubljati nobenega časa. Že dne 28 januarja so se pričela pod predsedstvom župana pogajanja občinskih zastopnikov s prizadetimi strokovnimi organizacijami in pet dni po izdanju zvezne postave, se je že izdalo prve odredbe, katerim se je imela pozneje pridružiti še cela nepregledna množica drugih. Kljub vsem naporom, vsemu delu, ki je trajalo noč in dan, pa je trajalo več kot štirinajst dni, predno se je situacija zadosti zjasnila, ter se je označilo dva osnovna stavka kot vodilna. Prvič je bilo treba potom razdelitve moke prisiliti pekovske mojstre, da omeje izdelovanje peciva. Ker pa ta odredba ni izključila neprimerne razdelitve izgotovljenega peciva med konsumente, je bilo v drugi vrsti potrebno podvreči tudi konsumente enakomerni omejitvi. Ta razmotrivanja so našla svoj izraz v odredbi z dne 12. februarja, kateri je bila dostavljena trgovska nakaznica za krušno komisijo ter navodilo za hišne posestnike. Spomenica magistrata pravi, da je bila v tej odredbi udejstvena misel enakomerne omejitve vseh konsumentov in sicer v obliki krušne karte, ki opravičuje do dobave tedenske porcije dveh kilogramov kruha in moke.

S tem je bila rojena krušna karta. Hiša, v kateri so se vršila vsa ta posvetovanja, je videla že pred dolgim časom nastnek instituicije gospodarskih vojnih odredb. Poslopje je bilo nekoč last Ephraima, dvornega bankirja kralja Friderika Velikega, kojega naloga je bila urediti pruske finance po Sedemletni vojni. V ta namen so izdali poseben denar, takozvane Efraimite. Staro židovje se gotovo ni čudilo novim krušnim kartam ki le potrjujejo, da se v življenju vse vrne. Celo mir se bo enkrat vrnil.... le čakati je treba!

Krušna karta je bila rojena, a pot v življenje je bila še zelo dolga in naporna.

Angleška se more hraniti sama.

London, Anglija, 1. maja. — Sir Oliver Lodge pravi, da Angleška more pridelati dovolj živeža, da more prehraniti svoj narod, samo, ako se porabi najnovejša sredstva v poljedelstvu. Naj se uporabijo vsi najnovejši znanstveni pripomočki in pridelki se bodo podvojili.

Dopisi.

South Chicago, Ill.

Poročati imam žalostno novico. Neizprosna smrt je posegla v naše sredoin je ugrabila nam nepozabnega rojaka Franka Špan. Rojaki v South Chicagi ne bomo nikdar pozabili njegovega zaresnega značaja. Bil je dober soseed ter skrben mož in oče svojih otrok. O smrti tega, nam dragega rojaka, moram poročati v javnost da o tem zvedo tudi njegovi prijatelji po Ameriki, ker je bil povsod priljubljen.

V Chicagi je živel nekaj nad šest let, prej pa je bil v nekem drugem mestu, ki mi ni znano. Tukaj se nam je priljubil takoj, ko je prišel. Postavil si je lep dom, da ga je veselje pogledati. Vse je lepo uredil in ko je dovršil, ga je vzela nemila smrt in mu preprečila njegove prihodnje načrte. Dočakal je starost 50 let in ravno eno leto je poteklo, ko je obhajal svojo srebrno poroko. Rajni Špan in njegova žena Eva sta bila vesela ha ta dan, ki sta ga tako veličastno praznovala. Vsi prijatelji in znanci so mu tedaj želeli še zlatega jubileja. Ali Bog je zahteval dragače in poklical ga je k sebi na zlati jubilej.

Izdihnil je svojo dušo po dvaintrinajstdnevni bolezni dne 4. aprila.

Počila mu je srčna žila, ali pa mu je škodovalo, ker je pred mesecem padel na roko in mu je to pripomoglo k rani smrti. Na smrt se je lepo pripravil in je bil previden s sv. zakramenti.

Doma je bil iz vasi Duropolje na Štajerskem. Tukaj zapušča ženo in pet otrok, v starem kraju pa dva brata in dve sestri.

Pokojni Špan je pripadal štirim društvom: Delavec št. 8 S. N. P. J., sv. Nikola N. H. Z. in Štajerc št. 3 S. D. P. Z.

Dragi rojaki, tukaj vidite, da je bil rajni Špan dober napredjak.

Njegova rakev je bila vsa potrita s cvetjem in venci; kaj takega še nisem videl. Vsak prijatelj mu je hotel še enkrat izkazati zadnjo čast.

Pred pogrebom 8. aprila je bil v hiši žalosti vsak kotiček poln. Društvo Delavec S. N. P. J. mu je priredilo veličasten pogreb. Vsa čast članom posameznih društev, da so ga v tako lepem številu spremili do cerkve in na pokopališče. Pokopan je na katoliškem pokopališču. Spavaj sladko in lahka ti tuja zemlja!

Fr. Gorenc, član J. S. K. J.

S pota.

V deželni coloradski bolnišnici v Pueblo, Colo., se nahaja Slovenec že šest let, za njegovo ime pa rojaki niso vedeli in dali so mu začasno ime Doč. Ko sem ga vprašal po imenu, je v nekem otročjem strahu povedal, da za ime ne ve. Pomudil sem mu cigaro in mu jih pokazal še več, katere sem mu obljubil, da mu jih dam, ako mi pove svoje ime. Povedal mi je, da je doma iz Ambrusa št. 53 na Dolenjskem in da je šest let v umobolnici. Slednjič mi je povedal, da se piše John Hrvat.

Vprašal sem potem v bolniškem uradu o njem in povedali so mi, da je že januarja minilo šest let, ko se mu je na puebelskem kolodvoru zmedel um. Vedel je imenovati mesto Leadville in je rekel, da je pred leti tam delal. Po moji sodbi je star od 26 do 30 let.

V bolnišnici se nahaja še nek drug rojak, katerega imajo zapisanega za Franc Jožefa. Ko sem ga vprašal po imenu, mi je povedal, da je v umobolnici že 15 let in da je že bil v Ježni Ameriki in da je doma iz Ivše pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem. V bolniškem uradu sem izvedel, da je res že 15 let v umobolnici in da je enkrat pobegnil. Delal je pri pekih, vzel je več hlebov kruha in ko mu ga je zmanjkalo, je prišel zopet nazaj, kjer je še sedaj.

V tej bolnišnici je še več drugih rojakov pod neznanimi imeni in je zelo težko dognati, kdo in kaj so.

To povem samo zaradi tega, da bi mogoče kak sorodnik vedel za koga, za katerega morda že več let ni vedel.

V bolnici zelo dobro ravnajo s temi siromaki. Največ je ljudi med 25. in 30. letom. Ako se mi po obrazu dozdeva, da je ta ali oni Slovenec, ga poprašam in večkrat najdem na ta način kakega Slovenca. Največ je pa tukaj Švedov in mnogo drugih narodnosti.

Imajo vsakojaka razvedrila in celo plošče, premikajoče slike, velikanek prostor za biti žogo. Mnogi, ki so sposobni, tudi delajo. Nekateri siromaki pa morajo biti zaprti kot ptica v kletki. Zlasti pa so revежi oni, ki so izgubili dar govora in sponin. Mnogi so že več let v postelji in jih hranijo (pitajo) kot male otroke.

Bolniki, z enakimi boleznimi, so skupaj. Tedaj: mutci skupaj, bolniki s padavico skupaj itd.

Nekateri so divji in morajo biti zaradi tega zaprti; pomirijo se le včasih.

Nek rojak je jokaje govoril o svoji ženi in pravil, kako jo ljubi in da bi rada prišla do njega, pa ne more. — Drugega vprašam, kje ima ženo, kje ima ženo. Rekel mi je, da naj bo, kjer hoče, da ne mara zanjo, da mirno živi tukaj itd.

Ko ravno to pišem, naj še omenim, da je v bolnišnici vse zelo lepo urejeno. Bolniki imajo na razpolago mnogo zdravnikov. Sobe so lepe in poslopje stoji na lepem prostoru, le stanovalci so revежi.

Zdaj je v bolnišnici poldrug tisoč moških in do 500 ženk.

M. P.

Francoski vojaški zdravniki in vino.

"Prohibicija" v Franciji in Italiji pomeni le prepoved prodaje in uživanja žganih pijač, kajti nobena odločilna oseba v teh deželah ni nikdar resno mislila na to, da bi se prepovedalo uživanje lahkih vin, ki tvorijo del vsakega obeda. Vojaška uprava dobavlja vsaki dan pinto lahkega rdečega vina vsakemu francoskemu in italijanskemu vojaku, ker smatrajo največje vojaške in zdravniške avtoritete v Evropi vino za prav tako potrebno za zdravje vojaka kot hrano samo.

Francosko vojno ministrstvo je rekviriralo v preteklem letu 132 miljonov galon vina za francosko armado in mornarico. V isti namen je že letos rekvirirala 200 miljonov domačega in 40 miljonov galon alžirskega vina. Za spravljenje te velikaske količine se je zgradilo posebna skladišča in kleti.

Italija je odredila vse potrebno, da obdrži doma potrebno količino svojega domačega vina, da ne bo vojak prikrajšan pri svoji dnevni racijі. Ocenjevaje primernost teh odredb pravi londonski "Times":

— Dr. Landouzy, dr. Armand Gautier, dr. Vidal in druge kapacitete zdravniške vede so javno objavili da je uporaba vina ne le zaželjiv dodatek k hrani vojaka, temveč da je vino direktno potrebno za popolno usposobljenost vojaka na fronti. Pinto vina pri dnevnih racijah vojaka se smatra vsled tega kot neobhodno potrebno in to radi izvanrednih telesnih naporov, katerim se mora podvreči vojaštvo na fronti. Po izkušnji kot je ne more zaznamovati noben drugi zdravnik v Franciji, je dr. Landouzy odločno izjavil: — Kot fiziologist, kot zdravnik in dentist odločno odklanjam prepoved uporabe vina.

Dr. Regs, profesor medicinske fakultete v Parizu izvaja, da bi bila prohibicija vina vspričo sedanjih razmer naravnost zločin nad narodom z ekonomskega stališča in krivoverstvo s stališča higijene. — isto vino se smatra kot posebno prikladno za one, ki ne dobivajo zadostne, za njih telo primerne hrane in za odrasle, ki morajo trdo delati in slabo jesti. Nadalje je vino prikladno za rekovalescente, za stare ljudi, kojih moči pojemajo, za mornarje ter druge, ki so izpostavljeni vremenskim nezgodam. Za vse te je vino naravnost nenadomestljiva tonika.

Jeklo, ki ne zarjavi.

Nože, vilice in druge predmete, napravljene iz jekla, ki ne zarjavi, so pričeli sedaj prodajati v boljših železnih trgovinah. "Scientific American" poroča glede tega: — To novo jeklo so izumili v Angliji, a ga sedaj izdelujejo v Združenih državah ter delajo iz njega namizno orodje. To jeklo se imenuje "Alloy-jeklo". Od navadnega se razlikuje, ker vsebuje posebno kovinsko primes. V tem slučaju je krimij, ki podeljuje jeklu lastnost da se ga ne prime rjavica. Nek angleški kovinar je zapazil med kosi jekla, ki so dolgo časa ležali neporabljeni v njegovem laboratoriju nekaj kosov, ki so bili brez vsakega madeža ali sledu rjavice, dočim so bili ostali zarjaveli. Te kose je raziskal ter našel, da se je nanajalo v njih nekaj ostotkov kromija. Na ta način so iznašli novo jeklo.

Alloy-jeklo je dražje od navadnega. Povečani stroški pa se popolnoma pokrijejo s številnimi dobrimi lastnostmi, katere ima to jeklo. Uporabljalo se ga bo v bodoče ne le za namizno orodje, temveč tudi za vse predmete, pri katerih se hoče preprečiti vsako rjavico.

Nalivi v velikih bitkah.

Da sledijo nalivi velikim bitkam, je tradicija, ki se je vzdržala skozi stoletja in dejstvo, — če je bilo kako dejstvo, — se je pripisovalo stresljajem zraka, povzročenim vsled težkega artilerijskega ognja. Neki poročevalec lista "La Nature" pa navaja odstavek z Plutarha, v katerem se opisuje bitko Gaja Marija, slavnega rimskega tribuna, proti Tevtonom leta 102 pred Kristovim rojstvom. Slavni klasični zgodovinar piše:

— Splošno je znano, da sledi izvanredno deževje velikim bitkam. Videti je, kot da so odločili bogovi oprati in izčistiti zemljo ali kot da sta kri in pokvarjenost z gostimi in težkimi parami, ki jih porajata, zgostili zrak, ki se izpreminja vsled najbolj malenkostnih vzrokov.

V tedanjih časih ni bilo nikakega govora o kaki artileriji!

Strjenje ognjeniške lave.

Kmetje, stanujoči ob obronkih gore Etne na Siciliji, še vedno lahko kuhajo nad lavd, ki je iztekla iz ognjenika tekom izbruha leta 1910. Walter Woodburn Hyde piše v "Geographical Review", da doseže lava večkrat temperaturo 2000 stopinj Fahrenheita.

Že stari pisatelji poročajo o vstrajnosti, s katero obdrži lava svojo temperaturo. Borelli, ki je opisal veliko erupcijo leta 1669 poroča, da je potrebovala lava osem let, da se je shladila. Tudi se poroča, da se je leta 1830 še vedno dvigala para iz lave, izmetane leta 1787. To pa ni prav presenetljivo, če pomislimo, da je imela reka tekoče lave, ki je dospela ob tej priliki pri Cataniji v morje, širokost 600 jardov, globino 40 čevljev in da je vsebovala 3,532,000,000 kubičnih čevljev. Narasla je ob zidovju Catanije, ki je bilo 60 čevljev visoko, dokler ni prekipela ter razdejala velik del mesta. Veliki morski rt, ki služi kot lomilec valov v pristanišču, je ostal kot strjena reka lave, ki se je ulila v morje.

V spomin žrtev revolucije.

Petrograd, Rusija, 1. maja. — Mestni občinski svet je volil sto tisoč rubljev v namen, da se obhaja spomin onih, ki so pali v revoluciji. Pozivlja se narod po celi Rusiji, da v ta namen prispeva. Pričakujejo, da se nabere do dva miljona rubljev.

NAZNANILO,

Cerkveni odbor sv. Cirila in Metoda v New Yorku priredi v **nedeljo dne 13. maja svoj drugi letni PIKNIK** v znanem Walter's Emerald parku, Glendale, L. I. Ker je čisti prebitek piknika namenjen za cerkev sv. Cirila in Metoda, naj bi se vsak zaveden rojak tega piknika zagotovo vdeležil. Svirala bo izvrstna godba. Izžreban bode krasen dobitek: zlata ovratna verižica s priveskom v vrednosti $15. Rojaki, vsi na piknik!

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostnim srcem naznanjamo prijateljem in znancem širom Amerike, da nam je nemila smrt ugrabila 17. aprila ljubljeno hčerko oz. sestro

MARIJO JERŠAN

v starosti 9 let. Pokojna je bila bolna 8 dni.

Srčna hvala vsem, ki so darovali krasne vence: družini Lach, Tereziji Kmet, Alojziji Vidmar, Johnu Kromar, Uršuli Zobec, Frančiški Kromar in Ivanki Juračič. Še posebno se zahvaljujemo Martinu Špiler, Frančiški Komar in Ivanki Juračič, ki so nas tolažili ter obiskovali za časa bolezni.

Žalujoči ostali:
Frank in **Marija Jeršan,** stariši.
Edy in **Tony,** brata.
Zofija in **Milka,** sestre.
994 E. 63. St., Cleveland, Ohio.

TA NAPRAVI SVOJE DELO NA POŠTEN NAČIN.

VSAKDO, KI VE O NJEM, GA HVALI IN CENI.

Pedisin, krepčitelj nog in prenovitelj naredi svoje delo na pošten način. Ako namažete žnjim noge zjutraj, potem ne bodo utrujene, potne, vas ne bodo pekle, ne boste dobili odtisov, kurjih očes in žuljev. Vi lahko odstranite neprilično kopelj nog. Noga ne potrebuje nič drugega kot Pedisin. Velika škatlja za družino zadostuje več mesecev in stane $1.00.

GROWN PHARMACY
2812 E. 79th St.,
E. CLEVELAND, OHIO.

VABILO
na
VELIKO PLESNO
in
ZABAVNO VESELICO,
ki jo priredi
žensko društvo
ROŽA NAPREDNOSTI
št. 320 SNPJ. v White Valley, Pa.
v soboto dne 12. maja 1917
v tukajšnji dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Tem potom vabimo vsa tukajšnja društva iz bližnjih in daljnih naselbin, da se naše veselice polnoštevilno vdeleže, ker naše društvo je mlado in potrebno pomoči. Ob enaki priliki bomo drage volje vrnili.

Vstopnina za moške je $1.00, ženske so vstopnine proste. Pivo prosto.

Za dobro godbo bodo preskrbeli trije rojaki iz Claridge, Pa., tako da se bo vsak lahko zavrtil kolikor mu drago.

Torej, fantje in dekleta, možje in žene, pridite vsi! Za izvrstno zabavo, dobro postrežbo in fini prigrizek bo dobro preskrbljeno.

Na veselo svidenje 12. maja!

Veseličnі odbor

PROŠNJA.

Iz italijanskega vojnega ujetništva nam piše Alojzij Huč, doma iz Ponikev pri Trebnjem na Dolenjskem, da se nahaja v veliki stiski, ker še denarja nima za tobak in se tam nahaja že 15 mesecev. Prosi nas, da bi to obvestil, in bi zanj izvedeli njegovi sorodniki, živeči v Združenih državah, ter mu ti poslali kako malo pomoč. Njegov naslov je:

Alois Huč,
prigioniero di guerra,
Italia. Cassino, Barake 5.
(2-4—5)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 27. marca t. l. bil povožen od vlaka in je še živel tri ure nepozabljeni sin dr. brat

JOSEPH PIRMAN

v starosti 22 let. PPokojni je bil 6 let v društvu sv. Janeza Krstnika št. 60 K. S. K. J. in član društva sv. Petra Hrv. Nar. Zajednice.

Tem potom se zahvaljujemo vsem tistim, ki so se pogreba vdeležili in zgoraj omenjenima društvoma, ki so ga spremila k večnemu počitku na katoliško pokopališče. Istotako se zahvaljujemo gospi Sever in Koman iz De Pue, Ill., za šopke in cvetlice. Nadalje se zahvaljujemo tudi gospodu in gospi Vidmar, ki sta darovala šopke.

Pokojni je bil rojen dne 6. februarja 1895 v Wenona, Ill.

Tukaj zapušča žalujoče: očeta, mater, brate, sestre, strica, dve teti ter starega očeta.

Ranjki je bil previden s sv. zakramenti in so ga gospod djali v sv. olje.

Ranjkega priporočamo v molitev in blagoslov. Naj v miru počiva in sveti mu večna luč in lahka naj mu bode amerikanska zemlja.

Žalujoči ostali:
Martin in **Ivana Pirman,** stariši.
Martin, John, Willard, Charles, Edward in **Ferdinand,** bratje.
Anna, Mary, Jennie, Elsie in **Alva,** sestre.
Stric, teti in stari oče.
Wenona, Ill., 27. aprila 1917.

Moj najbolj tragični doživljaj v vojni.

(Newyorški "World" je pričel priobčati odgovore katere je dobil od najbolj odličnih vojnih poročevalcev, na sledeče vprašanje: — "Kateri je bil vaš najbolj tragični doživljaj v vojni?" — V naslednjem prinašamo v slovenskem prevodu te zanimive odgovore). —

Herbert Bayard Swope piše:

Najostrejša reakcija, ki sem jo odnesel s svojih dveh potovanj v Nemčijo kot vojni poročevalec ni bilo to, kar sem videl tekom preplavljenje Poljske po Hindenburgu, ki je sledilo veliki bitki pri Mazurskih jezerih; niti ni bil hitri udarec pove nemške otenzive proti Verdunu: bilo ni niti trdovratno in strašno prodiranje zaveznikov ob Somme ali kateri drugi dejanski vojni dogodek, katerih sem bil priča.

Stvar, ki se me drži kot klop, je dogodek, tipičen za številne, ki so se dogodili v Angliji, Franciji in Nemčji, kjer je komaj ostala ena hiša brez znamenja žalosti.

Ob izbruhu vojne je imel umirovljeni nemški polkovnik, von Koenig, tri sinove častnike v bojni črti. Dva mlajša sta še ostala doma pri očetu in materi.

Pri prvem prodiranju skozi Belgijo sta bila ubita dva sinova in tretji je umrl na ruski fronti. Ko je zahtevalo "polje časti" te tri mladeniče, je ostala polkovnikova hiša, ki je zalagala armado s častniki izza časov Friderika Velikega, brez zastopnika na fronti. Četrti sin, dasiravno šele v devetnajstem letu, je vstrajal pri tem, da mora iti "tja ven", ker zahteva to čast hiše. Šel je in dva tedna pozneje je bil mrtev; padel je kot častniški aspirant.

Izmed petih sinov je ostal le še eden, sedemnajst let star. Zahteval je pravico, katere niso odrekli njegovim bratom, in stara roditelja mu je nista mogla odreči.

Poslali so ga na fronto pred Verdunom. Tri tedne sta prenašala polkovnik in njegova žena strašno trpljenje, dokler se jim ni špartanski duh vendar uklonil. Stari mož je šel s posebnim dovoljenjem v avdijenco k cesarju in nato v veliki glavni stan, ki se je nahajal na iztočnem bojišču. Povedal je cesarju svojo zgodovino ter ga prosil, naj vsaj zadnjega njegovih sinov reši s tem, da ga pokliče s fronte ter mu da kako pisarsko mesto za bojno črto. Cesar, ki je bil zelo ginjen, je takoj odredil odpoklicanje dečka s fronte. Tozadevno povelje je bilo osebno izročeno polkovniku, in stari mož se je ves vesel napotil proti diviziji, kateri je bil prideljen njegov sin. Prej je pa šel k cesarju, da se mu zahvali za milost.

— Ne, — je rekel cesar, — jaz in domovina se vam morava zahvaliti za vašo udanost in strašne žrtve, ki ste jih doprinesli. Ravnali ste plemenito.

Polkovnik je hitel k glavnemu stanu sinove divizije ter izročil divizijskemu poveljniku lastnoročno cesarjevo pismo, s katerim naj bi se otel smrti zadnji sin. Častnik se je za trenutek ozrl na list ter rekel nato počasi in s povdarkom: — Vaš sin je dobil drugo povelja!

— Kaj mislite s tem? — je vprašal stari mož presenečen. — Povelje cesarja ima vendar prednost pred vsemi drugimi!

— Pred vsemi, — razven Enega, — je odvrnil poveljnik. — Povelje Njega ne more nikdo omalovaževati. Ravnokar sem dobil poročilo, da je pred eno uro padel vaš sin.

××

General von Winningen, poveljnik oddelka armade bavarskega princa Ruprechta, je izrekel te besede. To povest sem slišal iz njegovih ust, ko sva stala na neki opazovalni točki, ter zrla v ogenj angleške artilerije, ki je obstreljevala Thiepval. Njegove oči pa so se orosile, ko je dostavil, da je stara mati zblaznela in da je bil polkovnik le málo boljši, — sedem žrtev v eni družini in ena tragedija izmed neštetih te vojne.

Španski grandi.

Stan "grandov" se je od nekdaj prištevalo k najvišjim stanovom sveta in člani tega stanu zatrjujejo, da so 'po božji milosti". Smatrajo se za bolj plemenite kot so knezi svetega rimskega cesarstva.

Naslov španskega granda je mogoče podeliti le najstarejšemu sinu dotične družine, ki ni v ostalem nikakor deležna časti, ki so spojene s tem naslovom.

Družine grandov se postavljajo s svojim čistim germanskim pokolenjem. Potomci so starih Gotov, ki so se pod vodstvom Pelaysa združili v namenu, da oproste Špansko mohamedanskega jarma. Ti rodovi so žrtvovali blago in kri v stoletnih bojih ter ostali konečno zmagovalci, vsled česar so postali deležni državne uprave.

Gotiški kralji so bili primorani dajati tem ljudem posebne predpravice, bogata posestva in visoke časti. Ti možje so bili tudi neposredni posvetovalci krone ter bili neposredni podložniki kralja. — Imeli so glas na vseh zborovanjih a bili kljub temu oproščeni vseh davkov.

Po pregnanju Arabcev je bila njih moč zlomljena in tako zvana katoliška španska vladarja Ferdinand in Izabela sta videla v njih preveliki meči stalno nevarnost za notranji mir kraljestva in ugled kraljevske družine.

Sklenilo se je vsled tega zdrobiti upliv grandov ali ljudi ki so bili neposredno podložni kroni. S pomočjo premetene politike se je to tudi posrečilo. Čast grandov se je izpopolnilo s številnimi brezpomembnimi prerogativi in častnimi naslovi. Grande se je označilo za plemenitaše kot je kralj sam (nobles como el rey) ter so smeli ostati pokriti v navzočnosti kralja samega.

Kralj je vsakega posameznega teh grandov nagovoril s 'Ti' ter ga nazivljal svojim strričnikom.

Šele vnuku kralja Karola V. pa se je posrečilo popolnoma odstraniti upliv plemstva. Sledil je staremu vzgledu: "Divide et impera", ter uvedel med plemstvom različne stopnje plemstva, med katerimi je tvorilo prvo najodličnejše plemstvo, drugo takozvani 'Titulados' in končno masa navadnega plemstva ali 'Hidalgos'.

Cesarsko kronanje v Achenu l. 1520 je nudilo cesarju Karolu ugodno priliko, da prične z okrotitvijo visokega plemstva. Velikaši, ki so spremljali cesarja in kralja k kronanju, so si kot ponavadi lastili pravico, da se bodo odstranili, če bi se Španci v njih navzočnosti poslužili te pravice. Kralju se je končno posrečilo pregovoriti grande, da so se za to priliko odpovedali tej predpravici.

Ko se je vrnil cesar leta 1522 na Špansko, so si pustili grandi dopasti veliko izpremembo ali reformo. Pravi grandi naj bi bili le potom posebne kraljevske milosti upravičeni do izvrševanja njih stanovskih privilegijev in tako je potegnil kralj Karol natančno črto med maloštevilnimi grandi ter splošno maso plemstva.

Od kod ime Canada?

Mnogo se je že razpravljalo o tem, od kod je dobila Canada svoje ime.

Najprej najdemo to ime v Jakob Cartier-ovih risbah, ki predstavljajo zemljevid Canade. Cartier je na svojem potovanju leta 1525 iskal pot v Indijo.

Prišel je do velike reke, katero je imenoval reko sv. Lavrenca. — Prodiral je ob reki proti zapadu misleč, da bo po njej prišel do Indije. Prišel je približno do današnjega mesta Montreal.

Spremljala sta ga dva Indijanca. Ob bregu je zagledal vas. — Vprašal je Indijanca, kako se naselbina imenuje. Indijanca sta mu odgovorila: "Canada", kar pomeni — vas.

Ime je zapisal in od tedaj naprej vidimo v njegovih zemljevidih ozemlje ob južnem delu reke sv. Lavrenca označeno z imenom "Canada".

To ime se je potem preneslo na vse ozemlje med Atlantikom in Pacifikom.

Ameriški duhovnik za Belgijo.

Hag, Nizozemsko, 30. aprila. — Rev. John B. Deville iz Chicage, je prišel danes v Hag iz Belgije, kjer je razdelil do 50 tisoč frankov med revne Belgijce. Denar so poslali iz Amerike.

Svoje delo bo nadaljeval, četudi so Združene države v vojni z Nemčijo. Pravi, da nemška vlada z njim ravna zelo obzirno. Nemški zunanji minister, dr. Zimmermann je dal Devillu posebno dovoljenje, da sme vzeti s seboj v Ameriko 300 žensk in otrok.

Kes.

Spisal **Guy de Maupassant.**

Gospod Saval, ki ga v Mantesu imenujejo "oče Saval", baš vstaja. On jočer

Žalosten vsenski dan je; listje odpada. Pada nalahko v dežju kakor drugjež, bolj gost in bolj počasen.

Gospod Saval ni nič kaj vesel. Hodi od kamina do okna in od okna do kamna. So pač v življenju mračni dnevi. Pomislite, da ima dvainšestdeset let! Sam je, stari dečko, živega bitja ni pri njem. Kako žalostno je umreti tako, čisto sam brez naklonjene ljubezni!

Premišljuje o svojem tako golem, tako praznem žitju. Spominja se iz svoje davne prošlosti, iz odbeglih otroških let hiše svojih starišev. Potem gimnazija, izpiti, pravne študije v Parizu. Nato očetova bolezen in njegova smrt.

Vrnil se je in stanoval z materjo. Oba, mladi človek in stara gospa, sta živela v miru in si nista želela ničesar več. Tudi ona je umrla. Kako je to življenje žalostno!

Ostal je sam. In zdaj, zdaj umrje pač skoro tudi on. Izgine — in konec. Gospoda Savala ne bo več na zemlji. Ta groza! Drugi bodo živeli, se ljubili, se smejali. Da, uživali bodo in njega ne bo več, ne bo ga! To je pač čudno, da se morejo smejati, uživati, biti veseli v očigled te vse gotovosti smrti. Ko bi bila samo mogoča, ta smrt, bi se še lahko upalo; a ne, neizogibna je, tako neizogibna kakor noč za dnevom.

Ko bi njegovo življenje bilo vsaj izpolnjeno! Ko bi bil kaj napravil, ko bi bil imel dogodljajev, velikih zabav, uspehov, raznovrstnih zadoščenj! Toda ne; nič. Nič ni storil, nikoli nič, razen da je vstajal, jedel vedno ob isti uri in hodil spat. In tako je priletel v dvainšestdesto leto. Niti oženil se ni kakor drugi ljudje. Zakaj? Da, zakaj se ni oženil? Lahko bi se bil, zakaj imel je nekaj sreče. Da ni bilo priložnosti? Mogoče. A saj jih človek ustvari, priložnosti! Kaj bi — len je bil. Lenoba je bilo njegovo veliko zlo, njegov pogrešek, njegova napaka. Koliko ljudi završi življenje iz lenobe! Gotovim naravam se je težko dvigniti se gibati, stopati, govoriti, premečevati vprašanja.

Niti ljubljen ni bil nikoli. Nikoli ni počivala ženska na njegovih prsih v popolnem razkošju ljubezni. On ni poznal prelestnega strahu pričakovanja, božanstvenega drgeta stisnjene ročice, ekstaze zmagujoče strasti.

Kolika nadzemeljska sreča mora zaliti srce, ko se ustnice srečajo prvikrat, ko spremeni objem štvorice rok dvoje med seboj zaverovanih bitij v eno samo, neskončno srečno bitje!

Gospod Saval je sedel, noge pri ognju, v delavniški obleki.

V resnici, njegovo življenje je bilo zapravljeno, popolnoma zapravljeno. Vendar on je ljubil. Ljubil je na tihem, v bolesti in lenobi, kakor je delal vse. Da, ljubil je svojo staro prijateljico, gospo Sandres, ženo svojega starega prijatelja Sandresa. Ah! Da jo je poznal kot dekle! A srečal jo je prepozno, bila je že poročena! Zares, njo bi bil vprašal! Kako jo je ljubil, neprestano od prvega dne! Spominjal se je svojega razburjenja vsakrat, ko jo je zopet videl, svoje žalosti, ko jo je zapuščal, nočij, ko ni mogel zaspati, ker je mislil nanjo.

Zjutraj se je prebudil vedno nekoliko manj zaljubljen, kakor je zvečer zaspal. Zakaj?

Sicer pa — kako krasna je bila ljubka, svetlolasa, lepo počesana, polna smeha! Sandres ni bil človek tanjo. Zdaj jih je imela osemintpetdeset. Zdelo se je, da je srečna. Ah, ko bi ga ljubila nekoč, ko bi ga bila ljubila! In zakaj ga ne bi ljubila, njega, Savala, ko jo je on vendar tako ljubil, njo, gospo Sandres?

Ko bi bila vsaj kaj uganila... Ali ni nič uganila, nič videla, nikoli nič razumela?

Kaj bi si mislila? Da je govoril — kaj bi mu bila odgovorila?

In Saval se je vpraševal tisoč drugih reči. Znova je živel svoje življenje in je skušal zbrati nebroj podrobnostij.

Spominjal se je vseh dolgih večerov ekarteja pri Sandresu, ko je bila njegova žena mlada in dražestna.

Spominjal se je besed, ki jih je govoril, izrazov, izrazov, ki se jih je posluževala ona drugekrati, malih, tihih usmehov, ki so bili tako polni mislij.

Spominjal se je njihovih pohodov v treh ob Seni, onih obedov ob nedeljah, kajti Sandres je bil uradnik pri podprefekturi. In hipoma se mu je povrnil spomin na ono popoldne, ki ga je preživel z njo v malem gozdiču ob reki.

Odrinili so bili že zjutraj in so nesli živež v zavojih s seboj. Bilo je živahnega pomladanskega dne, izmed onih dnij, ki opajajo. Vse diši lepo, vse se vidi srečno. Ptiči prepevajo radostneje in zamahi njihovih perutnic so hitreji. Obedovali so na travi pod vrbami čisto blizu vode, ki jo je bilo solnce zlenilo. Vzduh je bil mehak, poln sočnih vonjav; srkali so ga radostno. Kako dobro je del ta dan!

Po obedu je Sandres zaspal na hrbtu. "Najboljši sen mojega življenja", je rekel, ko se je vzbudil.

Gospa Sandres je prijela Savalovo roko in odšla sta oba vzdolž reke.

Ona se je oslanjala nanj. Smejala se je in žgolela: "Jaz sem pijana, prijatelj, v resnici pijana." Gledala ga je, njega, ki je trepetal od srca, ki je čutil, da bledi, ki se je bal, da bi njegove oči ne bile presmele, da bi drget njegove roke ne odkril njegove skrivnosti.

Napravila si je venec iz velikih rož in povodnih lilij ter ga je nato vprašala: "Ali me ljubite tako?"

Ko ni odgovoril ničesar — kajti ničesar ni mogel najti v odgovor, prej bi padel na kolena — je prasnila v smeh in mu je zabrusila v obraz: "Pojdi, živinče nerodno! Človek vsaj odgovori!"

Bilo mu je na jok in še ni mogel najti besede.

Vse to se mu vrinilo sedaj, razločno kakor prvi dan! Zakaj mu je rekla tako: "Pojdi, živinče nerodno! Človek vsaj odgovori!"

In spominjal se je, kako nežno se je oslanjala nanj. Če sta šla podnagnjenim drevesom, je začutil njeno uho na svojem licu in se je plašno umaknil od strahu, da bi ne smatrala ta dotikljaj za prostovoljen.

Ko je rekel: "Ali bi ne bil čas, da se vrneva?" mu je vrgla čuden pogled. Zares, pogledala ga je tako zvedavo. Tedaj ni pomislil, in glej — sedaj se je spominjal.

"Kakor se vam zdi, prijatelj Če ste trudni, pa se vrniva."

In on je odvrnil:

"Ne, ker sem truden; a Sandres se je morebiti že vzbudil."

Skomignila je z rameni ter je rekla:

"Če se bojite, da se je moj mož vzbudil, potem je to nekaj drugega; vrniva se!"

Na povratku je molčala in se ni več oslanjala na njegovo roko. Počemu?

Tega "počemu" si ni stavil še nikoli. Zdaj se mu je zdelo, da je opazil nekaj, česar ni razumel še nikoli.

Ali je?...

Gospod Saval je začutil rdečico in vstal je, vznemirjen kakor je bil, za trideset let mlajši, in je slišal, kako mu je rekla gospa Sandres:

"Jaz vas ljubim!"

Ali je bilo mogoče? Dvom, ki mu je napolnil dušo, ga je mučil. Ali je bilo mogoče, da ni videl, da ni uganil?

Ah, če je bilo to res! Če je šel mimo sreče, ne da bi segel po nji!

Dejal si je: "Hočem vedeti! Jaz ne morem strpeti v tem dvomu. Hočem vedeti!"

In se je oblekel v naglici. Mislil je: "Jaz imam dvainšestdeset let, ona jih ima osemintpetdeset; pač jo lahko vprašam po tem."

In šel je.

Sandresova ulica je stala na drugi strani ceste, skorajda nasproti njegovi. Vstopil je. Mala služkinja je prišla odpirat na glas zvonca.

Bila je presenečena, ga videti tako zgodaj.

"Že tu, gospod Saval? Ali se je kaj zgodilo?"

Saval je odvrnil:

"Ne, dete. A pojdi ter povej gospe, da bi rad takoj govoril z njo."

"Gospa ima opraviti z vdelavanjem hrušk za zimo; pri svoji peči je in ni opravljena, razumete, gospod?"

"Da; a reci ji, da je silno važna reč!"

Mala služkinja je šla in Saval je pričel meriti salon z velikimi, nervoznimi koraki. Zdaj ni čutil zadrege. O, prašal jo bo, kakor da bi jo prašal po kuhinjskem listu. Saj ima dvainšestdeset let!

Vrata so se odprla, v njih je stala ona. Zdaj je bila debela gospa, široka in okrogla, polnih lic in zvonkega smeha.

Hodila je z rokami daleč od telesa in rokave zavihane preko golih rok, oškropljenih od sladkornega soka. Vprašala je mirno:

"Kaj imate, prijatelj. Saj niste bolni?"

"Ne, draga prijateljica, a hotel sem vas vprašati po nečem, kar je zame silno važno in kar mi muči srce. Ali obljubite odgovoriti naravnost?"

Ona se je nasmehnila:

"Jaz govorim vedno naravnost. Povejte!"

"Evo, jaz sem vas ljubil od dneva, ko sem vas videl. Ali ste vi kaj slutili?"

Odgovorila je smehoma in kakor z nekdanjim glasom:

"Pojdi, živinče nerodno! Videla sem, videla, od prvega dne!"

Saval se je začel tresti. Jecljal je:

"Ali ste vedeli?... Torej..."

In je obmolknil.

Ona je vprašala:

"Torej?... Kaj?"

In on je povzel:

"Torej — kaj mislite vi? Kaj — kaj — kaj bi odgovorili?"

Zasmejala se je močneje. Sirupove kaplje so ji prilezle do konec prstov in so padle na parket.

"Jaz?... A vi me niste po ničemur vprašali. Jaz pač nisem mogla začeti z izpovedjo!"

Tedaj je napravil korak proti njej.

"Recite — recite... Ali se spominjate onega dneva, ko je Sandres dres zaspal v travi po obedu, ko sva midva bila skupaj, dokler se nisva vrnila, tam doli..."

Čakal je. Ona se je nehala smejati ter mu je pogledala v oči:

"Ah, gotovo se spominjam."

Povzel je drgetaje:

"Prav... onega dne... da sem jaz bil... da sem jaz bil... podvzeten... kaj bi vi napravili?"

Začela se je zopet smejati, kakor ženska, ki se nič ne kesa, in odgovorila je odkrito, z jasnim glasom, polnim ironije:

"Vdala bi se bila, vdala, prijatelj!"

Nato se je zasuknila na peti in je zbežala k vdelavanju.

Saval je stopil zopet na cesto, uničen, kakor po hudi nesreči. Stopal je z velikimi koraki po dežju, naravnost doli proti reki, ne da bi pomislil, kam gre. Ko je dospel na breg, je zavil na desno in stopal ob njem. Dolgo je hodil kakor gnan od instinkta. Z obleke mu je curljala voda, pokvečen klobuk, mehak kakor cunja, se je cedil kakor streha. Šel je neprestano, neprestano naprej. In obstal je na mestu, kjer so obedovali onega davnega dne, kojega spomin je mučil njegovo srce.

Tedaj je sedel pod ogoljena drevesa in je jokal.

Zdravje moč in krepost.

ZASTONJ

Zdravniška knjižica Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je **sifilis** ali **zastrupljenje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semenotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive** in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo **privatno doma** in z **majhnimi stroški.**

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so **nerednosti želodca** in **jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha** in slične teškoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdeča sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in raždruženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša **brezplačna knjižica** vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do **zdravja, moči in svežosti,** da so zopet **možje.** Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Čitajte to knjižico, **kažipot k zdravju,** in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S 1000 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji:—Pošljite mi takoj vašo **zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštnine prosto.**

Ime .....

Stev. in ulica ali Box No. .....

Mesto ..... Država .....

NAŠI ZASTOPNIKI,

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto $3.50, za pol leta $2.00 in za četrt leta pa $1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevac.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.
Somerset, Colo.: Math. Karnely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blish in Frank Jurjovec.
Depue, Ill. in okolica: A. Mežnarič.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anton Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zaletel.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Cirar.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.
North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Kolumbus, Kans.: Joe Knaefic.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.
Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.
Mineral, Kans.: Frank Auguštin.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta.
Detroit, Mich.: Jos. Glasich.
Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian.
Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Goužé, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
McKinley, Minn. in okolica: Fr. Bojc.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Sartell, Minn. in okolica: F. Triller.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.
Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.
Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.
Lorain, O. in okolica: Frank Anzelc, Louis Balant in J. Kumše.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Besemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanšek in Jos. Turk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.
Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Leben in K. Zalar.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Ant Osolnik.
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar
Moon Run, Pa.: Frank Maček in F. Podmilšek.
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat., I Magister, I. Podvasnik in Jos. Pogačar
Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar
South Bethlehem, Penna.: Jern. Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.
Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar,
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastelic
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Black Diamond, Wash.: G. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchan.
Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, Martin Kos, John Stampfel in Heronin Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, Valentin Marcina in Val. Stelich.

Čistoča je pol življenja.

Ta stari pravični pregovor se upošteva največ pri čistih neponarejenih pijačah, katere morete dobiti po najnižjih cenah le pri stari krajanski tvrdki: MORRIS FORST COMPANY.

Cene nekaterih pijač;		galona		
Bel ali rdečo žitno žganje		$2.00	do	$4.00
Brinjevec, gin	$2.50	3.00	$3.50	4.00
Čisti fini špirit		3.00	3.50	4.00
Fini rum	2.00	2.50	3.00	4.00
Kumnovec, kimel	2.00	2.50	3.00	4.00
Slivovka		2.50	3.00	4.00
Tropinjevec		2.50	3.00	4.00
Port vino		2.00	2.50	3.00
Fino belo ali rdeče vino od		1.00	do	3.00

Pri naročilu od $5.00 ali več plačamo ekspres. Na vshod do New Yorka in zapad do Chicaga. Naročila odpošljemo še tisti dan, ko jih dobemo. Pišite takoj po cenik na naslov:

Morris Forst Company,

JOŽEF HOROWITZ, predsednik

200 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

Poziv.

23. aprila 1917.

Uredniku:—

Narod potrebuje Vašo pomoč, da zbudite produktivno silo ameriškega naroda. Mnoge farmerske zadruge še niso zapazile naše potrebe. Upamo, da to priobčite v prihodnji izdaji Vašega lista. Aker žita bo zadostoval za eno družino skozi celo zimo. Vsakikrat, ko komu svetujete, da naj poseje aker žita, ste pomagali eni družini, da se bo preživala.

S spoštovanjem Vaš

J. Russell Smith,

profesor industrije in ravnatelj bataljona pridelovalcev na vseučilišču Pennnsylvania.

"Jej manj, obdeluj več, ali izgubimo vojno!"

To je Hooverjev poziv na ameriški narod.

Herbert C. Hoover, ki je imel kot predsednik ameriške komisije za pomoč Anglije velike uspehe, je opravil svoje delo tako dobro, da ljudje pravijo, da je uspel bolje kot sami Nemci. Predsednik Wilson ga je poklical domav, da načeluje ameriški komsiiji za živež. Živi še v Londonu, toda poslal je od tam poziv na ameriški narod in ga opozoril, da naj bo pripravljen na pomanjkanje.

Ta poziv mora slišati vsak patriotičen Amerikanec: vsakdo, ki je, vsak farmer in vsak dijak. Mož, ki letos poseje en aker več žita, ali dijak, ki pomaga obdelovati polje, je pravi patriot, ki pomaga v naši največji potrebi.

London, Anglija, 21. aprila. — Prva in največja dolžnost ameriškega naroda je, da gospodari z živežem z ozirom na zaveznike. To je poziv H. C. Hooverja.

— Ako tega ne storimo, — pravi Hoover, — potem smo v nevarnosti, da izgubimo vojno, kajti naši zavezniki se ne morejo bojevati brez hrane. Naši sovražniki računajo na to, da Amerika ne bo storila tega in da bodo zavezniki zaradi tega omagali. Amerika te račune lahko prekriža.

Mr. Hoover je pridobil svoje izkušnje v tritedenskih konferencah s člani angleškega, francoskega in italijanskega kabineta. Preiskaval je tudi življensko in prevozno situacijo ter načrt za ameriško sodelovanje. Prišel je do prepričanja, da bo ameriški narod med sedanjim časom in med prihodnjo žetvijo imel zelo veliko truda.

— Smatram za svojo dolžnost, — pravi Mr. Hoover, — da opozorim, da je prehranilni položaj največja težava, ki lahko je razrešena, povzroči, da se vse ponesreči, kar smatramo za drago v civilizaciji.

Ves živež, katerega imajo zavezniki danes, ne zadostuje do prihodnjega septembra, ako ga Amerika nadaljuje porabljati kakor do sedaj. Sedaj zremo v obličje slabi letini lanskega leta; vidimo, da se delavci obračajo od polja, da evropske žene ne morejo dovolj pridelati, da je Rusija od nas odrezana, da je bilo potopljenih mnogo ladij z živežem.

Angleška, Francoska in Italija so drastično omejile porabo živeža, toda navzlic tej omejitvi morajo dobiti od nas dvakrat toliko živeža, kakor bi ga v normalnih časih izvozili, ali pa kolikor bi ga mogli poslati, ako ga porabimo kot navadno.

Edino sredstvo, da odpomoremo pomanjkanju, je, da se ameriški narod sam kar največ omeji in žrtvuje.

Ako hočemo prehraniti zaveznike do prihodnje žetve, potem moramo porabo pšenice omejiti za 30 odstotkov. To se pravi, da mora vsak mož, žena in otrok na teden pojesti en hleb manj kot po navadi in mora tedaj jesti kaj drugega.

Več kot 70 odstotkov hiš je že upeljalo gospodarstvo in omejitev; v ostalih 30 odstotkov ne more nikdo tajiti, da je tam razkošnost in razmetavanje. Zmernost in zdržanje ne bo več dolgo med temi ljudmi etično vprašanje, — temveč resna zahteva vojne.

Posejati moramo povsod in vse, kar in koder raste; v obratnem slučaju bo prihodnje leto življensko vprašanje nerazrešljivo in svet bo gledal v obraz splošnemu pomanjkanju.

Ne vrjamem, da bi bilo treba zahtevati od ameriškega naroda prisiljene omejitve, ker je po svoji demokraciji prostovoljno voljan se žrtvovati in vsak član največje demokratične države na svetu bo pomagal rešiti ta problem.

Temu pozivu so se že odzvali dijaki vseučilišča Pennsylvania in so vstanovili "bataljon pidelovalcev živeža" Vseučilišči New York in Columbia sta storili isto. Ti dijaki bodo oslani na farme, kjer je dovolj zemlje in orodja in bodo pomagali, da se čim več pridela. Ta vseučilišča računaje njihovo delo na farmah, kakor bi bili v šoli, kajti delo na polju je danes na svetu največjega življenskega pomena.

Ni nevarnosti, da bi živila imela nizko ceno. Obdelaj kolikor moreš in priporočaj svojemu prijatelju, da stori isto.

J. Rusell Smith.

Carjeva družina v pregnanstvo.

Washington, D. C., 30. aprila. — Uradno se poroča, da se je ruska provizorična vlada odločila, da izžene odstavljenega carja in carico ter njujine otroke. Dežela, kamor jih bodo pregnali, še ni določena.

Angleška se je ponudila, da sprejme carja in njegovo družino. Angleška je od Rusije dovolj oddaljena, da car ne bo mogel vplivati na rusko politko.

Suša v New Yorku.

Prvič v zgodovini bo New York pričeši jutri ob eni popolnoči naprej vsak dan suh do šestih zjutraj. Ta ukaz je izdal newyorški župan Mitchel.

Kabareti na Broadwayu bodo vsako noč ob eni zaprti, ravno tako tudi zadnje sobe pri gostilnah, ki so bile odprte do zdaj navzlic prepovedi. Pravice za celo noč se ne bodo več izdajale.

Policija ne pričakuje nikakih izgredov vsled nove postave: vsi policisti so prejeli naročilo, da naj pazijo, da se bo postava izvrševala.

Plaz v Švici.

Davoz, Švica, 30. aprila. — Snežen plaz je podsul nek vlak, ki je vozil iz Landguard v Davoz. Mnogo ljudi je bilo ubitih, osem oseb so potegnili izpod razvalin.

Častna beseda.

— NOVELA. —

Francoski spisal **Paul Bourget.**

(Nadaljvanje).

"Hvala, gospod!" je rekla Madame Noetsved. Čisto mirno je to rekla kakor fanatiki, ki nazunaj brez kakega iznenadenja v največjem miru izvrše v skrajni napetosti najgrozovitejše sklepe... "Sicer pa, če se vam tudi ne posreči odgnati odtod te policijske pse, povem vam, da me ne dobe žive. Toda poprej jim bom drago plačala svojo smrt... Revolver je v mojih rokah!"

S temi besedami je potegnila revolver iz žepa in ga stisnila na svoje prsi z neko divjo odločnostjo, kakor kak "outlaw", človek izven postav, ki svojega življenja ne ceni višje nego življenje drugih. — France se je zgrozil v dno svoje duše ter jo je prijel trdo za roko.

"Madame", je vzkliknil, "ne, vi tega ne storite! Prisezite mi, da tega ne storite!... Toda, vi tega ne morete umeti... Poslušajte! V tej hiši, kamor ste se vi namenili, prebiva sedaj uboga žena, moja mati. Ona je sedaj stara žena. Pred dvema letoma je pa bila še mlada. Bila je srečna. Imela je moža, ki ga je ljubila in ki jo je tudi on ljubil, moj oče. Živela sta vedno za blagor drugih, zame, za sorodnike, za prijatelje, za podložne, za reveže... Moj oče je moral po opravkih v Rusijo. Bil je ravno takrat v Moskvi, ko so izvršili napad na kneza Komova. Eden izmed vaših somišljenikov je storil to, kar ste vi tukaj storili. Igral je na srečo, odgoveren, da zadene tudi nedolžne. In moj oče je bil eden teh nedolžnih Bil je ubit kakor M. Steenackers."

"M. Steenackers je bil nedolžen", je odgovorila, "on se je imenoval..."

"Gorka", ji seže vmes France. "Da, vi ste to mislili, pa ste se varali."

"Jaz se nisem varala", je zatrjevala tujka, "saj sem imela njegovo fotografijo..."

"Vi ste se varali", ponovi France z vedno večjim povdarkom, "kruto ste se varali. In ali hočete vedeti sad te grozne zmote? Dve leti je, kakor sem že povedal, ko je moja mati izvedela ono grozno novico in vsi smo bili v strahu, da se ji um omrači, tako jo je pobila ta žalost... To je vzrok, zakaj sem jaz prihitel iz gradiča, zakaj sem hitel vam nasproti, ko sem vas opazil v drevoredu. Takoj na prvi pogled sem spoznal, kdo da ste. Jaz nisem imel namena vas rešiti, jaz bi bil vas najraje zgrabil s svojima lastnima rokama. Ne! Prišel sem, da obvarujem svojo ubogo mater pred groznim udarcem; če bi ona zvedela, da ste tukaj, ko bi čula strele, s katerimi se branite, ona bi tega ne mogla več prenesti. Nima več moči za to. Ta prizor bi bil zanjo povod za norost ali smrt. Dal sem vam častno besedo in držal jo bom. Storim vse, kar je v človeških močeh, da vas sedaj ne primejo in da morete ubežati. Toda če se mi ne posreči, mi vi ne smete biti vzrok grozne nesreče. Da, če se prične tu kaka borba, če streli pokažo, kako bi tega ne čula moja mati? Mirno vam govorim o tem, dasi me grozen strah objemlje. Mi nismo petdeset metrov od gradiča. Moja mati utegne priti, ona pride..."

On obmolkne, prevzet po podobi, ki jo je klical. Bil je še tako mlad, tako nevajen življenja, kljub usodi, ki ga je oropala očeta, tako malo zrel za pretresljive dogodke, s katerimi se je sedaj boril. Njegove čutnice so bile preslabotne. Grenko je zaplakal. Njegova tovarišica ga je gledala, pa mu ni nič odgovorila. Zdelo se je, da tudi ona tej grozi ni kós, ker vsedla se je na stol, kakor da bi se ne mogla več držati pokonci...

Naenkrat se začuje glas skozi zrak. To je bilo dogovorjeno znamenje med Francetom in Petrom, po katerem je opozoril Franceta, ne da bi vzbudil pozornost matere. Bile so prve besede pesmi Marseillaise... Kakor hitro je čul mladenič to pesem, je rekel:

"Policaji se bližajo, če že niso tukaj. Peter me kliče, da moram v gradič... Treba bo vse sile napeti. Madame, ali boste pustili, da se vrnem v tej grozni negotovosti?..."

"Ne!" odgovori ženska, in kakor da bi se pogovarjala sama s seboj, nadaljuje:

"Ne! To bi ne bilo prav. Tudi drugi imajo do nas pravice. P..."

Tedaj pa hitro zagrabi za revolver, ga zamahne proti Franceta in reče:

"Nate, vzemite ga, jaz sem vam obljubila, toda če imam revolver, ne vem, če bi imela toliko moči, da bi držala obljubo. Dolg imava eden do drugega, jaz ga vam plačam... Toda storite, kar morete, da me ne zalotijo. Bila bi brez obrambe, in kaj takega doživeti, bi bilo zame prekruto!..."

IV.

Dve uri je že minulo od tedaj, ko je France čutil, kako mu je trescočemu se in strmečemu zdrsnil iz stisnjene roke morilkine v njegove roke revolver, orožje morilkino — še gorak od strastne vročice — dve uri je bila Madame Noetsved že zaprta v kopališki kabini. Mladenič je zaprl vrata kabine, pustil pa je nasproti v vratih paviljona ključ od zunaj, ko ga je poprej zaklepajoč dvakrat obrnil. Ker se je iskanje vršilo hitro, bodo najbrže policisti tako-le sklepali: "Ta kiosk je zaprt od zunaj in ključ je v vratih, torej tu notri gotovo ni morilak." Kako bi bil mogel kdo misliti na ot, da bi bila s kom o tem dogovorjena. Toda kaka poskušnja bi bila za Franceta, ako bi kljub temu stvar natanko preiskali. Ali bi ne padel sum lahko nanj? Na to on ni pomislil. Sploh pa je bilo storjeno vse v taki naglici, da je komaj prišel še pravočasno, ko se štirje policaji iz Thouna bili uprav na pol pota med parkom in gradičem.

"Znano nam je, kaka nesreča je tudi vas zadela, gospod de Bessay", je odgovoril na prva pojasnila načelnik policajev. "Tudi vi ste bili žrtva teh zlodjev. Bolje boste zato razumeli, nego vsak drugi, da treba na vsak način pokazati, da tako ne sme biti. Ta ženska mora biti tu nekje ob jezeru. Mi moramo vse preiskati, to je naše povelje. Toda ker je vaša mati tako bolna, ne bomo silili v sobo, kjer ona prebiva. Prepričani smo, da pri njej ne bi našli morilke... To je vse, v kolikor morem ustreči vašim željam."

Kakšne trenutke je užival sin po teh besedah, lahko uganemo. Sklenil je, da ostane v knjižnici poleg svoje matere. Povabil jo je, kakor se je to večkrat zgodilo, da sta igrala na karte, in sicer zato, ker se je bal, da mati utegne siliti na sprehod v park, ali pa da bi šla v kako drugo sobo v gradiču. Igrala sta in on je imel toliko sile v sebi, da je sledil prav natančno igri, a srce mu je vstrepetalo pri vsakem šumu, ki se je začul okrog hiše. Toliko hujše mu je bilo, ko je slutil, da policaji sedaj preiskujejo zunaj po grmovju. Toda ker so bili zidovi debeli in ker je zvesti Peter dobro pazil, se ni nič opazilo v knjižnici, ko so policaji stikali po drugih sobah.

Dovršila sta igro. Madame de Bessay je šla v spalnico. France pa je navadno še ostal buden do enajste ure in je skušal sicer tudi mater pridržavati, ker je okoli polnoči trpela hude napade, ni več zaspala in je morala uživati v ta namen omotna zdravila. Sin sicer ni bil za to, a nocoj ji je sam ponudil klorala, ker si je mislil, da je to nocoj zanjo manj nevarno, kakor pa če bi ne mogla zaspati in bi bila po kakem ropotu ali strahu še bolj razburjena. Tudi on je vsak hip pričakoval kaj hudega.

Končno pa je vendar prišel v sobo služabnik ter mu naznanil, da se je vse srečno izšlo, bolje kakor se je moglo sploh pričakovati. Ko so policisti vse preiskali po sobah in v grmovju po parku, so odšli, da so še prišli na vlak, ki je nalašč nanje čakal v Thounu.

"No, to bodo veseli potniki, ki so imeli zaradi teh policajev toliko zamude!" je modro sklepal sluga Peter. "Večkrat se človek jezi nad kako stvarjo, ki bi bila njemu v prilog. Tudi nam je mnogo na tem, da ubijo takega steklega psa... Najbrže so videli žensko v Munsingenu, pa so po pomoti mislili, da je pri nas. Ko bi gospe ne bilo, bi jaz obžaloval, da je ni tukaj. Popolno pravično bi se mi zdelo, da bi enega od teh prokletih ruskih nihilistov zgrabili uprav v hiši mojega generala. Mislim, da bi bilo to zanj zasluženo maščevanje..."

Te služabnikove besede so bile prav priproste, privrele so mu iz duše, kakor je mislil in čutil. Na Sina pa so udarile kakor strela s toliko silo, da je dalje časa zrl kakor okamenel. Zdelo se mu je, da vidi pred seboj podobo svojega očeta, one razdrobljene kosce, ki jih je bomba v Moskvi še pustila pieteti sina in matere-vdove. Odkar je zagledal Mme Noetsvel v drevoredu in spoznal, kdo da je, ni imel več druge misli kakr to, kako odvrne od matere nevarnost, katere groza ga je skoro ! uma spravila. To je bilo ono Aševno stanje, v katerem bolnik, ki trpi na strašljivosti, vidi le en stvar, ono, ki se je boji. Ako v ta grozeča nevarnost odstranjena, tedaj se šele zbudimo i svojega strahu in naše dušne se stopijo zopet v ravnotežje, tdaj pa se čudimo sami sebi kako epileptik (božjasten človek) potrizi, katera ga je potegnila s seoj z nepremagljivo silo.

Policisti so odšli, n da bi bili našli morilko. Mati a bila sedaj več v nobeni nevarnosti od te strani. Razburjenje tega popoldneva in zlasti zadnjih dveh ur se je razpršilo. Poldaj se je sedaj mladeniču pokazal tak, kakršen je bil v resnici. Opomba služabnikova mu je bila zadosti, da je moral priznati svojo hudo: On France de Bessay sin generala de Bessaya, po neodžnem umorjenega od ruskih nihilistov, on je vsprejel v svoje zametje eno od teh revolucijonarjev! On France de Bessay, veren sin pobožne matere, ki ga je že neprostoroljna slaba misel begala, on, ki se je spovedoval, da je zanemarjal svoje neznatne dolžnosti, da je trdo govoril s služabnikom, da je preveč poželjivo uživa jedi, on je pomagal morilki, ta je varala sodnijo, da je "steel pes", kakor je surovo, a popolnoma opravičeno rekel Peter, mogel ubežati pravici. In razne podobe so mu pohnile glavo ter mu kazale, kaj je storil in kaj morate storiti, tako živo, da je skon obnemogel vsled očitkov.

"Ta Steenackers, ki ga je ta ženska umorila", si je rekel, "ima morda sina. Kajbi mislil ta sin o meni, ako bi videl za te? Kaj bi bil jaz mislil o nem, ki bi bil skrival morilca mojega očeta? Kaj bi mislil jaz o takem, ki bi zaznal za kako tatvino in poznal tatu, pa bi ga ne ovadil? — In kaj je tatvina v primeri z morom? Saj sem imel dovolj sredstev zabraniti, da bi se mati nerazburjala, da bi ničesar ne slišala. Dal bi bil zapreti vrata v gradič in sporočil bi bil Petru, naj ge opozorit policaje, da je ženska skrita v parku. Oni bi šli tja, onadi jih videla in bi bežala. Kam? Gotovo proč od gradiča. In če bi bili streljali, bi bilo to že daleč proč od gradiča. Mi pa bi materi rekl, da je gotovo kak prepir na cesti..."

Te možnosti, ki mu jih je prajala njegova domišljija, so se udejstvovale v njegovem duu kot resnične, ko se je oprosil prejšnjega strahu; a sedaj se ga je lotila druga kriza manj izmišljena, a tem bolj žgoča. Te podobe so mu postale tako neznosne, da je stresel z glavo, kakor bi se jih hotel otresti. Zakril je z rokama svoje oči, hodil je po sobi ter glasno klical sam sebi: "Ah, kakšen otrok sem!" Zatem, ko so se mu te ideje poostrile in ubrale drugo pot, je dostavil: Da, kakšen otrok!... Toda prepozno je bilo o tem razmišljati. Ta ženska je še vedno tukaj in ona ne sme tukaj ostati. Jaz sem ji dal besedo. To je dejstvo. O dani besedi se človek ne razgovarja, dejal mi je vedno moj oče, dana beseda se drži. Jaz sem obljubil tej ženski, da storim vse, kar je v mojih močeh, da jo rešim. Začel sem, zato moram tudi končati. Da, končati moram. To se pravi: jaz jo moram prositi, da zapusti Stockhorn in da jo podpiram pri njenem pobegu. Da, pomagati ji moram, to je treba. Peter mi je že jasno po svoje povedal, kaj bi on storil ž njo, ko bi vedel, da je tukaj... Prva stvar je torej, da se je čim prej iznebim. Vsi domači treba da gredo spat. Čestokrat je on sam ostal buden, čital ali pisal pozno v noč v knjižnici. Ako bo torej on čul, ne bo to vzbudilo nobenega suma. Zato pozvoni in naroči družini, da lahko gredo počivat, on pa počaka nekaj časa in posluša korake po stopnicah in kako se zapirajo vrata. V tem čakanju šinila mu je urno misel v glavo, o kateri je začel razmišljati. Kakor hitro se je je zavedel, takoj ga je obvladala. Ugajala je živo njegovi naravi in njegovi vzgoji.

"Da, jaz sem zastavil svojo besedo. Toda, ali častna beseda tudi velja za ljudi, ki so sami sebe postavili nekako izven postave?... Tako bi tudi jaz, ako bi me bila ta ženska pregovorila, da ji obljubim s častno besedo, moral pomagati iskati onega Gorka, katerega umoriti ji je bilo naročeno, kakor pravijo, po enem izmed njih odborov, tedaj bi ga moral jaz tudi njej izročiti? Ni kakor ne. Človek ne more obljubiti, on ne more dati častne besede zoper čast... Ako se reši odtod z mojo pomočjo, recimo, dobi kakega tovariša zločinca, začne zopet zasledovati generala, da ga ustreli. Jaz pa bi bil odgovoren za njegovo kri. Jaz bi bil njen pravi sokrivec. Jaz tega nisem mogel obljubiti s častno besedo. Jaz tega nisem nikdar obljubil. Za hip sem bil v zmoti. Sedaj vidim popolno jasno svojo dolžnost. Moja dolžnost je, da popravim slabost, ki sem jo pokazal pred dvema urama. Slabost? Ne. Jaz sem spolnil svojo prvo dolžnost, da sem namreč obvaroval mater prizorov, ki bi bili zanjo morebiti usodni. To je moja najsvetejša dolžnost. Moja mati sedaj počiva in se ne zbudi kmalu. Sedaj sem prost, da izvršim svojo drugo dolžnost: da pobijem tega "steklega psa". Saj imam to zver pod ključem. Pokličem Petra, pa mu vse razodenem. Oba greva tja doli, ona je brez orožja, pa jo lahko zveževa. On jo straži, jaz pa hitim v Thoun klicat policaje. V eni uri je stvar rešena."

Kar odleglo mu je, tako je bil vesel, da je kar na mah pregnal vse očitajoče mu misli, da je tako izvršil, kar je sklenil, skoro avtomatično. Kar v hipu zapusti knjižnico, stopi po stopnicah in stoji pri vratih, kjer spi njegov služabnik. Toda tu namesto da bi potrkal, se pa ustavi. Tihota po snivajočem gradiču je bila tolika, da je slišal, s kako silo mu polje srce v njegovih prsih. Polglasno kakor da bi moral ponoviti to, kar pije v njegovi duši, reče:

"Ne! Tega ne morem storiti... Ta ženska bi me zaničevala in bi imela v tem prav, ona bi me morali zaničevati!..."

Kje je sestra?

IŠČEM MOŽE

za delati drva, plača $1.90 od klaftre. Pišite na:
Joe Benchina (podom. Doline),
Box 203. Port Allegany, Pa.

Nepoznana bolezen odstranjena

Čudežna tajna formula Bolgarskega Krvnega Čaja je napravila H. H. Von Schlicka slovitega. Dnevno dobi kupe zahvalnih pisem od trpečih, ki jim je pomagal, kakor je to:

Dragi gospodje:—

Trpel sem na neki notranji bolzni, ki ji nevem imena in ko sem pričel rabiti ta čaj, takoj je preminula ta neznana bolezen. Radi tega si štejem v dolžnost, da visoko cenim vas in vaše nepreplačljivo zdravilo, in toplo priporočam vsakemu, da drži to zdravilo doma za vsak slučaj, ki lahko pride. Priloženo dobite $1.10 za drugo škatljo, da jo imam pri roki. Frank Kukovic, 203 Union St., La Salle, Ill.

Bodite gotovi, da imate vedno eno škatljo tega čudovitega čaja pri rokah. Vzemite ga zdaj, da boste imeli svežo čisto kri po leti in se boste veselili čilega zdravja, rdečih lic in bistrih oči. Nikar ne žrtvujte svojega zdravja z ponaredbami. Preskrbite si originalni čaj z podpisom H. H. Von Schlicka na zavitku.

Dovolj za 7 mesecev stane le $1.00. Pošljite gotov denar, znamke, ali money order, ali pa ga vam pošljemo C. O. D. Pripravljen in garantiran le

Marvel Product Company

Marvel Bldg. PITTSBURGH, PA.

Ako hočete da pošiljatev priporočimo, potem priložite še 10 centov več.

Ugodna prilika.

OGLEJTE SI FARME V ST. HELENA, N. C.

St. Helena, N. C., leži v bližini velikega mesta Wilmington, N. C., in tu imamo še čez sto izčiščenih in razoranih farm. Zemlja je izbrana najboljša in razdeljena v farme po 10 in tudi več akrov. Tukaj rodi vse, in sicer 8 mesecev v letu. Podnebje je zdravo in prijetno, ker nikdar ni prevroče in ne premraz. Dobra pitna voda.

Od že preje označenih farm so prodane št. 9, 11, 12, 19 in 44. Tu zdolaj opišemo zopet par farm, ki še niso prodane.

Farma št. 16. — Izvrstna mala farma, obsegajoča 10 akrov fine zemlje. Lepo barvana prikupljiva hiša. Mala šupa. Na prijaznem kraju ob glavni cesti, poleg postaje. Vsa zemlja je izčiščena in kakih osem akrov je izoranih, en del zasejan in to zemljo se vsakemu lahko priporoči. Cena $1150, plača se $287.50 takoj in po $172.50 na leto v petih letih.

Farma št. 19. — Ta farma obsega 10 akrov, ima prostorno hišo s štirmi sobami, prijazno pobarvano. Mala šupa, studenec in mali vinograd. Leži ob glavni cesti, blizu postaje, cerkve in šole. 7½ akrov fino obdelanih in ostalo je dobra zemlja, katero se lahko še izorje, če potrebno. Na to farmo se lahko takoj naselite. Lepa prilika priti do dobre farme. Cena $1150, plača se $287.50 takoj in $172.50 vsako leto v petih letih.

Farma št. 21. — Deset akrov fine zemlje brez poslopij. Kupec lahko rabi sosednje poslopje, dokler si ne zgradi svoje lastne hiše. Ves materijal za zgradbo poceni. Leži na severno stran železnice, okrog ¾ milje od postaje, cerkve in ljudske šole. Vsa zemlja je izčiščena in polovico izorane. Ostalo se takoj lahko izorje. Cena $500, plača se $125 takoj in po $75 na leto v petih letih.

Farma št. 276. — Ta farma obsega 11 akrov prav ob progi Atlantic Coast Line železnice in je blizu postaje. Vsa zemlja je izčiščena lesa. Sedanja cena je $700, toda nadaljuje se z delom in prištelo se bo še stroške za razne naprave. Pogoji: eno četrtino naproj in ostanek v letnih obrokih v petih letih.

Enakih farm je na izbero in tudi imamo mnogo zemlje za pašnike, katero zemljo naseljeniki lahko rabijo, dokler ni prirejena za razprodajo.

Vsa zemljišča so last Mr. Hugh MacRae & Co. in na zemljiščih je Mr. L. N. Johnston superintendent, kateri daje naseljencem nasvete in jim je v pomoč.

Družba nima kričavih agentov in zato tudi ne kliče špekulantov, za katere ni prostora v tem kraju. Namen družbe je, da se vsak sam prepriča in potem šele kupi. Družba noče špekulantov, ampak le pridne naseljence, ki si hočejo z delom vstanoviti svoj dom in ne pa z mešetarijo. Take potrebujemo, pa nobenih drugih, ker za zadnje pri nas ni prostora.

Vsak prvi in tretji torek v mesecu je znižana cena za vožnjo iz Washingtona, D. C., do St. Helena, N. C., in stane le $11.10 za sem in tja. V slučaju, da se odločite za obisk na farme in želite kaka nadaljna pojasnila, nam pišite in mi vam bomo dragevolje pojasnili, kar boste želeli.

North American Farms Assn.
(Inc.)
17 Battery Pl., New York, N. Y.

IŠČE SE MOŽE

za delati v usnjarni. Dobra plača, stalno delo.
C. Moensch Sons Company,
(13—4 v d) Gowanda, N. Y.

POZOR ČITATELJI!

HIPNOTIZEM

Cena knjigi je s poštnino 35c.
SLOVENSKA KNJIGARNA
P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za $1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih

F. P. Barton piše:

"Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."

Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.

Pišite na:

Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.

sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradne pisma od strani članov se ne bode ozralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Rodbinska sreča.

L. N. Tolstoj.

(Nadaljvanje).

IV.

Pričel se je gospojniški post in zategadelj se nihče v hiši ni čudil mojemu pripravljanju k spovedi.

Sergij Mihajlič po cele tedne ni prihajal k nam in jaz se temu nisem čudila niti se bala, ali jezila se na to, marveč se še celo radovala, da ni prišel. Pričakovala pa sem ga tem gotoveje na moj god.

Ves teden sem rano vstajala in med tem, dokler so zapregali konje, šla sem se sprehajat na sadovnik ter premišljevala grehe poprejšnega dneva in pomišljala, kaj mi je sedaj storiti, da bi se danes ne pregrešila? Takrat se mi je zdelo lahko, biti po vsem — brez greha. Zdelo se mi je, da k temu treba le malo resne volje.

Ko so bili konji že napreženi, vsedla sem s Katro, ali z dekletom v kočijo in peljali sve se tri vrste daleč v cerkev. Dospevši tje, spomnila sem se, da cerkev moli za vse one, kateri "s strahom božjim pristopajo" pa sem tudi s takim čustvom v srci prestopila cerkveni prag.

V cerkvi v tem času ni bilo več nego po deset ljudi in sicer zgolj kmetov, ali služabnikov, ki so se postili. Na njih pozdrave odzdravila sem jim prisrčno in prijateljski in z nekakim ponosom v srci šla sem k cerkveniku, dosluženemu vojaku kupila svečo in dala jo cerkveniku, da jo prižge ter jo potem postavila pred žrtvenik. — Skozi velika vrata bile so videti na oltarji prepoge, ki jih je vezla moja mati; nad steno svetišča dva angelja, ki sta se mi videla tako mala, kakor sem bila jaz nekoč in golob z zlato zarjo, ki me je vsikdar tako zanimal. Pod korom na ženskej strani, stal je krstni kamen, pri katerem sem videla krščevati tolikanj otrok naših kmetov in kjer sem bila tudi krščena sama.

Potem se je pokazal stari duhovnik v obleki, katero je dal izgotoviti moj pokojni oče in služil je službo božjo z onim istim glasom, s katerim je — odkar se ga spominjam — v našej hiši opravljal božjo službo, krstil Sofijo in služil maše zadušnice za pokojnim očetom in materjo. Isti hripavi glas pevcev čul se je s kora in ona ista starka, katero sem videla pri vsakej božjej službi, stala je sključena slonevši ob zidu ter gledala s solznimi očmi na neko sveto sliko in šepetala tiho s svojimi brezzobnimi ustmi molitev.

To vse ni bilo nič novega zame. Pazljivo sem poslušala duhovnikove besede in odgovarjala na nje s potrtim srcem, in če nisem česa razumela, prosila sem Boga, naj mi razbistri slabi um. Ko so se čitale molitve kesanja, spominjala sem se vse svoje malodstni in ta detinska nedolžna doba mi je bila tako črna pred sedanjim stanjem moje duše, da so se mu vdrle solze in da sem se zgrozila nad seboj; ali čutila sem pri tem, da se mi bodo odpustili vsi grehi, naj bi bili še tako veliki, da mi je bila zbog tega spoved še sladkejša. —

Ko je svečenik na koncu maše rekel: "Blagoslov božji hodi z vami!" — pa mi je bilo, kakor bi me bilo v trenutku prevzelo čustvo onega blagoslova, kakor bi mi bila neka luč in toplota obnem napolnila srce.

Ko se je božja služba končala pristopil je duhovnik k meni in povprašal me, ako je treba, da hoče priti k nam opravljat večernih molitev; pa pohlevno sem se mu zahvalila na tej skrbi in rekla, da hočem zopet sama priti v cerkev.

— Sami se hočete potruditi? — začudil se je on.

In jaz nisem vedela kaj odgovoriti, da bi se ne kazala — ponosne.

Kadar me ni Katra spremljala, pošiljala sem vedno pred službo božjo voz nazaj in šla sem peš domov. Ponižno sem pozdravila vsakega, kogar sem srečala. Pri vsakej priliki sem želela, da komu v čemer pomagam, komu kaj svetujem ter doprinesem kakšno žrtvo in veselila sem se, če sem izogibaje se po mokrih stezah — prišla v blato, katero sem morala pregaziti.

Nekega večera pravil je oskrbnik Katri, da je prišel kmet Šimen k njemu, proseč ga za deske za trugo svojej hčeri in za jeden rubelj, da bi plačal mašo in da mu je dal oboje.

— So tako ubožni? — povprašala sem.

— Jako ubožni, milostljiva gospodična: nimajo niti za sol. — odgovoril je oskrbnik.

Nekaj mi je pri tem stisnilo srce in vender sem se nekako oveselila, da sem to zvedela. Rekla sem Katri, da se grem sprehajat, a med tem pa sem hitela v sobo vzela vse svoje denarje — v resnici jih ni bilo mnogo — in prekrižavši se, šla sem čez sadovnik v vas, k Šimnovej hiši. Ta je stala malo na koncu in pristopila sem nevidoma k oknu, položila tam denar in potrkala na okno. Nekdo je prišel iz veže, zaškripal z dvermi ter zakričal na-me, a — jaz strahu se tresoča, pohitela sem kakor kaka grešnica domov.

Katra me je povprašala, kje sem bila in kaj se mi je pripetilo? Toda nisem razumela, kar mi je pravila in ji nisem odgovorila. Naglo se mi je zazdelo vse malenkostno. Zaprla sem se v svojo čumnato in dolgo sem se sprehajala semtertje, nezmožna kaj delati, niti premišljevati ali razumeti svoj lastni čut.

Mislila sem na veselje cele rodbine, na besede, s katerimi bodo hvalili tega, ki jim je denarje tje položil in bilo mi je žal, da jih nisem oddala sama. Mislila sem dalje na to, kaj bi porekel Sergij Mihajlič, ko bi zvedel o mojem dejanji in veselila sem se, da tega ne bo nikdar zvedel. In taka posebna radost me je prevzela, bila sem povsem prepričana o popolnosti svoji in vseh ljudi, da sem že z večjim pomilovanjem gledala na-se in druge ter se mi je celo misel na smrt dozdevala le kako srečen sen.

Smijala sem se, molila in plakala ter vse na svetu v tem hipu gorko ljubila. Med službo božjo čitala sem evangelje in vedno razumljivejša mi je postajala ta velika knjiga. Vedno bolj in bolj mi je segal v srce nauk o Bogu in uk Krstusov dozdeval se mi je vedno vznesenejši. Po čitanji te knjige bilo je še le okolo mene vse jasno in prosto. Rekla sem si, da je težko slabo živeti, pač pa prirojeno ljubiti vse in biti ljubljen od vseh.

Vsi so bili meni tako dobri, trudili so se, da bi me razumeli, mi ustrezali in me ne žalili. Kakeršna sem bila sama, takošni so bili tudi drugi z menoj. Premišljevala sem, katere neprijatelje imam ki jih moram pred spovedjo prositi odpuščanja ter spomnila se da sem se jednej gospej iz naše soseske pred drugimi smejala, ki je tudi zategadelj nehala zahajati k nam. Pisala sem ji torej pismo, v katerem sem jo prosila odpuščanja. Kar mahoma mi je odgovorila in mi v pismu navajala, da je le ona vsega kriva. Jokala sem se veselja, ko sem čitala njeno pismo, ki me je ta čas tako ganilo. Plakala je tudi moja dojka, ko sem njo prosila odpuščanja.

— Zakaj so vsi ljudje tako dobri proti meni? S čim sem zaslužila tolikšne ljubezni? — vprašala sem se in nehote sem se spominjala Sergija Mihajliča in dolgo sem še mislila nanj. Nisem mogla drugače in nisem smatrala tega za greh.

Ali sedaj sem drugače mislila o njem, nego v onej noči, ko sem prvokrat začutila, da ga ljubim. Mislila sem nanj, kakor na samo sebe, združevaje ga nehote z vsako mislijo o svoji bodočnosti. — Čutila sem se mu sedaj enaka, minil je njegov nadmočni vpljiv ki me je navdajal s spoštovanjem do njega. Sedaj sem raumela vse kar se mi je poprej v njegovem obnašanji dozdevalo čudovito. Šele sedaj sem raumela, zakaj je rekel, da obstoji prava sreča samo v tem, da živimo za druge in odobravala sem to iz globine svoje duše. Bila sem prepričana, da bi midva našla drug v drugem tiho brezkonečno srečo.

In pri tem nisem marala potovanja po inostranstvu, ne društev, niti posvetnega blišča, marveč imela sem v misli po vsem — drugo, tiho rodbinsko življenje na deželi z neprestanim žrtvovanjem, z vedno vzajemno ljubeznijo v priznanji dobrote in pomoči božje previdnosti.

Na svoj god bila sem pri obhajilu, kakor sem bila namenila. — Bila sem tako srečna ta dan, da sem se vračajoča iz cerkve bala življenja, bala vsake ganitve, vsega, kar bi mi moglo razdreti mojo srečo.

Ali komaj sem stopila iz kočije, kar je pridrdral po mostu znani kolesej in videla sem Sergija Mihajliča. Pozdravil me je in vsašla skupaj v dvorano. Nikdar od tistihmal, od kar sem ga poznala, nisem bila tako mirna in samosvestna proti njemu, kakor tega jutra. Čutila sem, da se je nahajal v meni ves novi svet, katerega on ni razumel in kateri je bil višji od sveta njegovega. Nisem čutila v njega navzočnosti niti najmanjše zadrege. On je brez dvoma razumel, od kod je to prihajalo in bil je še posebno nežen dober in spoštljiv do mene.

Pristopila sem k klavirju, ali on mi ga je zaprl in shranil ključ v žep.

— Ne kazite si svoje dobre volje, — dejal mi je, — sedaj imate v duši godbo, katera je lepša nad vse druge na svetu.

Bila sem mu hvaležna za to, ali ob enem mi je bilo nekako neprijetno, da je tako lahko in jasno razumel vse, kar bi imelo ostati samo v moji duši, tajno vsem.

Pri obedu je rekel, da mi je prišel sreče voščit in se poslovit, kajti jutri odpotuje v Mosvo. To rekši obrnil se je h Katri ter me skrivoma pogledal kakor da bi se bal, da bo opazil na meni izraz žalosti. Toda jaz se nisem začudila niti se prestrašila, marveč povprašala, na kako dolgo odhaja, — ker sem vedela, da bo to sam povedal in da ne bo niti odšel.

Ne vem si pojasniti od kod sem to vedela. Ali ta znameniti dan zdelo se mi je vse jasno in odkrito, kar je sedaj in tudi kar še bo. Nahajala sem se v nekakem blaženem snu, v katerem se mi je dozdevalo, da je vse že završeno, kar bi se zgoditi moralo — tako, da sem vedela kaj in kako bo se vse izišlo.

Sergij Mihajlič je hotel precej po obedu oditi; ali ker se je Katra, utrujena po svojih opravilih vlegla, moral je tudi on počakati da bi se prebudila, da se more ž njo posloviti. Pa ker je bilo v dvorani soparno, podala sva se v hladnik. Komaj sva vsedla, začela sem popolnoma mirno govoriti o tem, kar bi imelo določiti osodo moje ljubezni. Sama ne vem kako sem mogla tako mirno, jasno in odločno se vesti. Zdelo se mi je, kakor da bi ne govorila — jaz, marveč, kakor bi nekaj druzega, neodvisnega od moje volje govorilo v meni.

On mi je sedel nasproti, podprt z roko ob ograjo ter potegnil k sebi bezgovo vejico in odtrgoval ž nje listje. Ko sem začela govoriti, spustil je vejico in podprl glavo ob roko. To je moglo pomenjati, da je ali jako miren, ali pa jako razburjen.

— Zakaj odpotujete? — povprašala sem ga pomenljivo in počasi, zroča mu naravnost v oči.

On mi ni kmalo odgovoril.

— Imam opravke. — odvrnil je čez malo časa ter pobesil oči.

Videla sem, kako težko mu je bilo na moje naravnostno vprašanje odgovoriti kaj neresnično.

— Slišite, — dejala sem, — vi veste dobro, kakošen je današnji dan za-me. Glede mnogih reči mi je ta dan velevažen. Ako vas pa vprašam, ne vprašam zgolj zategadelj, da bi vam javljala svoj namen (vsaj veste, da sem se privadila na vas in da vas imam rada), marveč povprašam zato, ker moram vedeti, zakaj odpotujete?

— Jako težko mi je odgovoriti vam istino, zakaj odhajam. Ta teden sem mnogo premišljeval o vas in o sebi in odločil sem se, da moram oditi. Vi veste zakaj in ako me imate radi, ne boste me dalje povpraševali.

Otrl si je čelo z roko in zakril z njo oči.

— Težko mi je odgovarjati... vi to itak razumete.

— Ne morem razumeti, — zatrlila sem — ne morem; odkrijte mi to, za Boga, odkrijte mi na ljubo današnjega dne, povejte mi istino. Vse hočem mirno slišati.

Na to je vstal, me pogledal in znovič pritegnil vejico k sebi.

— Nu, — izgovoril je po kratkem premolku s tresočim glasom, — akoravno je to bedasto, akoravno ni moči tega z besedami povedati, dasi mi je tudi težko, poskusim vender, da vam to pojasnim.

Ko je izgovoril, videlo se mu je na licu, da ga teži neki bol.

— Nu? — povprašam ga.

— Predstavite si postaranega, življenja sitega človeka, katerega hočemo imenovati A, — rekel je, — pa mlado, srečno devo, katerej je ime B. in katera še ne pozna ni ljudi, ni življenja. Vsled nekaterih rodbinskih razmer jel jo je imeti rad kot svojo hčer in ni se bal, da bi jo ljubil kedaj še drugače.

Sergij Mihajlič je umolknil, a jaz tudi nisem nič odgovorila.

— Se ve, A. je pozabil, — nadaljeval je urno in odločno, brez da bi se ozrl na me, — da je B. še tako mlada, nje življenje za njo zgolj še igrača, da jo bi ljubil še drugače in da bi njo to veselilo. Omamil se je in naglo začutil, da se drugi čut, težek kot pomilovanje, vzbuja v njega duši in prestrašil se je. Zgrozil se je, da se bodo razdrle njijne poprejšnje prijateljske razmere ter sklenil oditi poprej, nego se to uresniči.

Izrekši te besede, začel si je zopet otirati z roko oči in jih je pokril.

— A zakaj se je bal ljubiti drugače? — rekla sem komaj slišno, premaguje svojo razburjenost.

Glas mi je bil miren, ali njemu se je gotovo zdel šaljiv. Odgovoril je z izrazom bolestnim, skoraj razdražljivim:

— Vi ste mladi, a jaz nisem... Vam so ljube igrače, a jaz potrebujem česa druzega. Igrajte se, a ne z mano, meni bi pri tem ne bilo dobro in tudi vi bi se tega pozneje kesali. — Sicer pa je vse o brez smisla in vi dobro veste zakaj odhajam; toraj ne govorimo več o tem, prosim vas.

— Ne, govoriti hočeva! — odvrnila sem in glas se mi je tresel. — Recite mi samo, jo je ljubil, ali ne?

On ni odgovoril.

— Ako je ni ljubil, zakaj se je igral ž njo kakor z detetom? — vprašala sem dalje.

— Da, da! A. je kriv, — odgovoril je urno mi posegši v besedo. — Ali vse je bilo končano in razšla sta se, kakor prijatelja.

— To je strašno! Kaj, mar ni druge rešitve?

Komaj sem izpregovorila te besede, že sem se jih prestrašila.

— Da, je, — odrekel je on, zakrivaje svoj ganjeni obraz in zroč naravnost meni v oči. — Sta dve različni rešitvi. Toda za Boga, ne segajte mi v besedo ter me poslušajte mirno in razumeli me boste.

Vstal je, prisiljeno se nasmejal ter nadaljeval:

— Jedni pravijo, da je A. — zblaznil, ker je B. nespametno ljubil in ji izpovedal svojo ljubezen. Ona se mu je tudi le smijala, ker njej je bila to le zgolj šala, a zanj pa je bila to usoda celega življenja.

Zgrozila sem se in hotela ga zadržati, hotela mu reči, da za-me naj ne govori tako laskavo, toda zadržal me je ter položil svojo roko na mojo.

— Čakajte malo, — prosil je s tresočim glasom, — drugi pa pravijo, da se je užalila nad njim, da si je revica, ne poznavajoča življenja in ljudi, domišljevala, da ga vendarle more ljubiti in je privolila postati njegova žena. A on — izgubivši razum, verjel je, — verjel, da se mu življenje začenja pomlajevati, ali ona bo še le pozneje spoznala, da ga je prekanila in da je prekanil tudi on njo. Nu, ne govoriva več o tem, — zvršil je, očividno brez moči, da bi dalje govoril ter začel hoditi gori in doli.

Dejal je "ne govoriva več o tem", jaz sem pa videla, da z — vsem hrepenenjem svoje duše pričakuje moje besede. Hotela sem govoriti, pa nisem mogla, nekaj me je dušil. Ozrla sem se nanj: bil je bled in dolenja ustna se mu je tresla. Bilo mi ga je žal, pa sem otresla raz sebe moro, ki mi ni dala govoriti ter začela s tihim komaj slišnim glasom:

— A tretje rešenje? — rekla sem in beseda mi je zastala.

On je molčal.

Čez kratko pa sem nadaljevala:

— A tretje rešenje je, da je ni ljubil, marveč jo onesrečil... onesrečil... pa si še domišljeval, da sme to storiti, oditi in se še ponašati s tem... Vam, a ne meni, bila je vse to šala... Jaz sem vas ljubila že od prvega dneva! — ponovila sem in pri besedi "ljubila" preobrazil se mi je glas v divji vzklik, da sem se ga kar prestrašila.

On je še bledejši stopil meni nasproti, usta so se mu še močneje tresla in dve solzi sta mu kanili po obrazu.

— To ni bilo lepo! — zakričala sem skoraj, čuteča, da me gorke, zadržane solze hote zadušiti. Hotela sem vstati in oditi, ali on me ni pustil. Glava njegova ležala je na mojih kolenih, poljubljal je moje roke, ki so se mi tresle in — njegove solze kapale so na nje.

— Moj Bog, ko bi bil to prej vedel! — vzdihoval je.

— S čim sem si to zastužila? — govorila sem sama v sebi in srce mi je plavalo v blaženosti, v čisti sreči, katera je preminila že davno in se nikdar več ni povrnila.

Čez pet minut poznej pohitela je Sofija gori h Katri in kričala po vsej hiši:

— Naša Marica hoče vzeti Sergija Mihajliča.

(Dalje prihodnjič.)

Rada bi izvedel za naslov JOSIPA CONTEL. Doma je iz Cala pri Št. Petru na Krasu. Prosim, da se mi nemudoma javi na naslov: John Žagar, Box 17, Channing, Mich. (1-3—5)

Rad bi izvedel za naslov FRANKA in JAKOBA CVITEN ter ANTONA MIHELČIČ. Pred desetimi meseci smo bili skupaj v West Virginiji. Če kdo izmed rojakov ve za njih naslov, naj mi naznani, ali naj se mi javijo. — Frank Mlekuš, Box 70, Glencoe, Ohio. (2-4—5)

Rad bi izvedel za svojega svaka MIHAELA VERH. Pred tremi leti se je nahajal nekje v Chicagu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Michael Lavrenčič, Box 8, Oakmont, W. Va. (2-4—5)

IŠČE SE DELAVCE

za delo v "Yardu" in "Beamhouse". Plača $18 na teden ter 9urno delo na dan. Nadalje se potrebuje delavce za "Split Room". Plača po $13 in $15, po znanju. Omoženi, ki slabo delajo, imajo prednost.

Anton Miller,
No. 256, Whitehall, Mich. (1-2—5)

Kje je MARIJA TURK? Prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo izmed rojakov ve za nje naslov, da ga mi naznani sporočiti ji imam nekaj važnega. — Martin Antončič, 1026 E. 61. Street, Cleveland, Ohio. (2-5—5)

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh' Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specijalist v Pittsburgu, ki ima 15letno prakso v zdravljenju tajnih mo-ških bolezni.

Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistiti vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nelese.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe.

Mušenje cevi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času, Hydrocelo ali kilo ozdravim v 30 ur. in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, steklina, srbečo, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastajejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Wisconsinu naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

$200.00 se bo razdelilo v gotovem denarju.

DUNBAR se nahaja v okrožju kjer je

30 miljonov dolarjev državni arsenal.

DUNBAR vam nudi dvesto dolarjev

$200.00 darovi v gotovem denarju

za najboljši, najkrajši in najpopolnejši

OPIS, ki ga more eden dati

od **tega krasnega mesta,** mesta napredka in sreče:

DUNBAR!!!

Pišite takoj po podrobnosti na:

DUNBAR LAND CO. G. A.

Box 801 CHARLESTON, W. VA.

SLOVENSKO

podp. društvo sveta Barbara

ZA SEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1903 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomožni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5803 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Pomožni blagajnik: ANT. HOCHEVAR, RFD. No. 2, box 111/4, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
I. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
II. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, R. Mineral, Kans.
I. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
II. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 N. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, ostroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se pa pošilja edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakazmic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se samore napako popraviti.

DOSTOJEVSKI:

Mladenič

Za GLAS NARODA J. T.

50 (Nadaljevanje).

Ves sem se tresel, ko sem govoril te besede.

Skraja je bil zelo presenečen.

— Alfonzina — je jecal — Alfonzina.... Alfonzina ti bo povedala.... Alfonzina je bila pri nji...?. Jaz imam v rokah pismo.. košček papirja —— ki je tako dober kakor pismo.... in v tem pismu te Katarina Nikolajevna zaničuje.... Nek moj prijatelj mi ga je preskrbel.... Idi z menoj.... boš videl....

— Lažeš!

— Ne lažem. — Idi z menoj!

— Alfonzina ga ima. — Idi z menoj!

Jaz sem prav dobro vedel, da laže.

Pustil sem ga sredi ceste in hitro odšel naprej.

Ko mi je hotel slediti, sem mu zapretil s pestjo. — Toda kljub temu je šel za menoj.

Skorajgotovo se je porodil kak nov načrt v njegovi glavi.

Začel sem teči po cesti in tako sem mu ušel.

Toda razočaranju še ni hotelo biti konca.

Na stopnicah mojega stanovanja sem srečal mladega moža. — Bil je suh in bled, na nosu je pa imel ščipalnik.

To je bil sin Versilova, brat Ane Andrejevne.

Spremljala ga je moja gospodinja.

Ko je odšel, sem planil k nji in zakričal:

— Kje je bil? — Kaj ima iskati tukaj? — Ali je bil v moji sobi?

— On ni bil v vaši sobi — je odvrnila — on je bil pri meni. — Mislim, da vam to čisto zadostuje.

Po teh besedah mi je pokazala hrbet.

— Ne, ne, to mi ne zadostuje. — Prosim vas, odgovorite mi.

— Kaj naj vam odgovorim?

— Kaj je hotel tukaj?

— Moj Bog, ali vam moram res povedati, po kaj hodijo ljudje k meni? — Jaz imam vendar prosto voljo in svojo lastno pamet. — Morda je hotel izvedeti za kak naslov.

— Za kateri naslov?

— No, saj sem mu že enkrat obljubila.

— Kdaj pa?

— Al mislite, da je bil danes vprvič pri meni?

— Moj Bog, torej ni bil danes prvič?

Zatem je zaloputnila vrata za seboj.

Hipoma sem izprevidel, d so postali ljudje, ki so mi prej marsikaj zaupali, z menoj precej neprijazni.

Jasno mi je bilo, da tiči za tem zopet kaka zagonetka.

Sam ne vem, kako dolgo sem blodil tisti dan po petrograjskih ulicah. Pozno zvečer sem prišel domov in legel k počitku. — Spal sem mirno in trdno. Naslednji dan sem se precej pozno prebudil.

Najprej sem sklenil iti k materi, pa sem se premislil. — Po dolgem premisleku sem se odločil:

Najprej grem na pokopališče, potem pa domov, kjer bom ostal ves dan pri materi.

Prepričan sem bil, da bom dobil Versilova pri materi, če ne prej pa pozneje.

Versilova ni bilo pri pogrebu. — Zdelo se mi je, da vsi navzoči niso vsled tega ničkaj presenečeni.

Domov smo se skupaj vrnili.

Ko smo pojedli, sem stopil k materi, jo objel in ji prisrčno čestital k njenemu godu.

Liza je storila isto.

Ko sva bila s sestro za hip sama, se je sklonila k meni in zašepetala:

— Arkadij!

— Kaj je?

— Nič. — Veš, čakajo ga!

Takoj zatem sta se vrnili mati in Tatjana Pavlovna.

— Poglej sliko na steni — je rekla Tatjana Pavlovna. — Ali bi ne bilo boljše, če bi jo postavili na mizo in prižgali svečico pred njo? —

— Zamojdel — je odvrnila mati brezskrbno.

— Pokojnik je zelo ljubil to božjo sliko.

Komaj sta izpregovorili te besede, so se vrata odprla, in vstopil je Versilov.

V rokah je držal šopek cvetlic, obraz mu je žarel samega veselja.

— Dober dan vsem skupaj! — je rekel.

— Ta šopek sem ti prinesel, Sonja — je rekel moji materi. — Saj si vedela, kaj ne, da me ne bo k pogrebu? — Starec gotovo vendar ne bo jezen vsled teh rož. — Zdi se mi, da je še vedno v sobi.

Mati ga je začudeno pogledala.

— Kdo je v sobi? — je vprašala Tatjana Pavlovna.

— No, kdo bi bil! — Pokojni! — Makar Ivanovič! — Toda, dovolj o tem. — Vidiš, šopek sem ti prinesel, čeravno bi ga bil medpotoma že najmanj trikrat rad zabrusil v sneg.

Mati se je stresla.

— Da, res je, to sem nameraval. — Usmili se me, Sonja. — Usmili se moje uboge pameti. — Zato sem ga hotel vreči vstran, ker je tako lep. — Na svetu ni lepše stvari kot je cvetlica. — Vidiš, Sonja, le malo časa bom pri tebi. — Odšel bom, pa se bom kmalo zopet vrnil, ker se bom začel bati.

— Kaj je vendar z vami, Andrej Petrovič? — ga je vprašala Tatjana Pavlovna.

— Nič, nič. Kaj bi bilo? — Nikar se me ne prestrašite, saj vem, da ste vi Tatjana Pavlovna. — Tako je, tako je.

Nekaj časa je debelo gledal, potem se je pa hitro obrnil in odšel.

— Poslovi se že vsaj, moj dragi, preljubljeni! — je vzkliknila mati.

— Nikar ne jokaj — je rekla Tatjana Pavlovna. — Saj bo zopet prišel. — Svoje muhe ima.

To je poskušala mirno govoriti, pa se je kljub temu tresla od jeze.

Najprej sem hotel planiti za njim. — Toda hipoma sem se premislil, skočil k materi in jo objel.

Mati se je kmalo zopet zavedla.

— Ah, idi vendar za njim! — vzkliknila je naenkrat Tatjana Pavlovna. — Morda ga še dohitiš.

Zdirjal sem na cesto, toda Versilova že nikoder ni bilo.

Niti najmanj nisem slutil, kje bi ga iskal.

— V svoje stnovanje ni šel — sem premišljeval.

Naenkrat mi je šinila v glavo dobra misel, in odpravil sem se k Ani Andrejevni.

Sedela je v svoji sobi. — Vprašal sem jo, ne da bi je prej pozdravil:

— Ali vi mogoče veste, kje je Versilov? — Tatjana Pavlovna mi je že včeraj rekla, da naj vas obiščem.

(Dalje prihodnjič)

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo
za Greater New York in okolico

edino postavno priznano slovensko društvo v Greater New Yorku, zboruje vsako četrto soboto zvečer v mesecu v "BEETHOVEN HALL", 210 iztočna 5. ulica blizu 3. Ave. v New Yorku in se prične točno ob 8. uri zvečer.

ODBOR:

Predsednik: ALOJZIJ SKRABAR, 424 E. 9th St., New York City, N. Y.
Podpredsednik: ALFRED JUDEŽ, 63 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSIP POGAČNIK, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Zapisnikar: JOHN GERJOVICH, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik: ANTON KOSIRNIK, 340 E. 5th St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

LUDWIG BENEDIK, 2302 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y.
VINKO ZEVNIK, 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.
JOSIP ŠVAL, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK:

Dr. HENRY U. ROBINSON, 301 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

NEGUJTE SVOJE LASE

Uspešno zdravstveno zdravljenje brezplačno za stare in mlade OBEH SPOLOV

Ali vam spadajo lasje? Ali vam lasje postajajo prehitro sivi? Ali so vaši lasje suhi, razkljani ali lepljivi? Ali imate luske, vas srbi glava ali imate izpuščaje? Ali ste plešasti ali pa počenjate biti?

Ako trpite od katere gori imenovane bolezni, pričnite se takoj zdraviti, ker vsako odlašanje je lahko nevarno. Pišite takoj po našo ilustrovano knjigo,

"Resnica o lasih"
(napisana po glasovitem evropskem specialistu)
PROSTO ZDRAVLJENJE.

Mi vsočemo prepričati na naše lastne stroške, da zdravljenje s "Calvacura" ustavi izpadanje las, odstrani luske in izpuščaje na glavi in pospeši rast las. Mi vam pošljemo $1,00 vredno škatljo Calvacura štev. 1 skupaj z gori omenjeno knjižico "Resnica o lasih", ako nam pošljete 10 centov v srebru ali v znamkah za pokritje pošiljatvenih stroškov in svoje ime in natančen naslov.

Izrežite spodajšnji kupon in pošljite ga še danes na Union Laboratory, Box 567, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 567, UNION, N. Y.

Priloženo vam pošiljam 10 centov v pomoč za poštne stroške. Prosim pošljite mi takoj svojo $1.00 Calvacura štev. 1 in knjižico "Resnica o lasih". (Ta kupon priložite pismu.)

Importirane Franz Lubasove harmonike

so razprodane. Imel bom zalogo sopet po končani vojni, ter se za pozneje rojakom priporočam.

Kupujem, prodajam in popravljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove KOVČKE po $6.00 ter nove mehove od $6.00 do $10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

Alois Skulj,
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

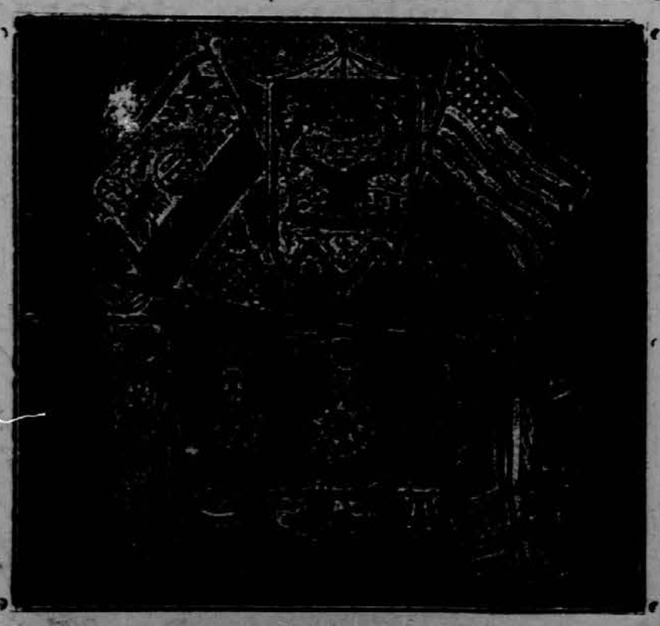

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, uniforme, godbeni inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete zve, vjetlice, jabolka, pentlje itd., se kaplje pazi nikjer, da ceni nas za cene vprašate. Izpolnili Vas cenene bi Ta, pa ali bodete zadovoljni delavjem.

Spoštuje, vsi vasi pošljivno kompletno, Pišite pač.

IVAN PAJK & CO.,
[illegible] St. COLLINSWOOD, O.

POZOR ROJAKI

Najcenejše mazilo za človeške lase, kakor tudi za moške brke in brade. Od tega mazila uraslo je v štih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi mehkim krasni brki in brade in nekoliko odpadali in osivali. Revmatizem, kostibel ali trganje v rokah, nogah in v križu, v enaih dneh popolnoma ozdravljen, rane, opeklina, bule, ture, kraste in gr.nte [illegible] nogo kuje očesna, omehčano v par dneh popolnoma odstranjen. Kdor bi moje zdravila brezuspešna rabil mu zamčim za 50.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni šopni KOLEDAR za leto 1917 dobite ako pošljete 6 cento za poštnino.

JAKOB WAKČIČ,
6703 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NA PRODAJ

je lepo Pohištvo za deset fantov po nizki ceni. Proda se vse skupaj. Vprašajte takoj pri lastniku:
Frank Mramor,
3336 St. Clair Ave., Cleveland, O.
(28-4—1-5)

HARMONIKE

bodisi štirivrstne vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let takaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravah vzamem kranjske kakor vse druge harmonike. Rabljene harmonike kupujem in vzamem tudi v zamenjavo, toda je 8 in dvoredne.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini slovensko govoreči Specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol. Nedeljo od 10 dop. do 2. popol.

DR. LORENZ,
Specialist moških bolezni.
644 Penn Ave. II. nadst. na ulici,
Pittsburgh, Pa.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST,

622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, Specialist že čez 20 let. Ako imate tajne bolezni, syphilis, čankar, kapavico, izgubo semena, bolno kri, nervoznost, želodec, ledice, mazulji, revmatizem in druge bolezni, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedal vam bo če ste ozdravljivi.

POSEBNA PONUDBA: — Nizka cena ako ste bolni zdaj je čas, da se zdravite za nizko ceno.

Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On želi zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

ustanovljen v Pittsburghu čez 20 let.

Uradne ure: tedensko od 9. zjutraj do 5. pop. Ob četrtkih in sobotah od 9. zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. zjutraj do 3. popoldne.

Govori se Slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrežite in obdržite to objavo.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
5119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Darujte par centov slovenskim trpinom v domovini!

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev, itd.

Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.

Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.

Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.

Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najboli razširjeni slovenski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol miljone (4,500.-000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane ... $1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane ... $1.00
Enkratno iskanje delavcev stane ... $1.00
Enkratno iskanje dela stane ... $0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane ... $1.00
Enkratno društveno naznanilo stane ... $0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Z naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Opomba: Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svetujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.